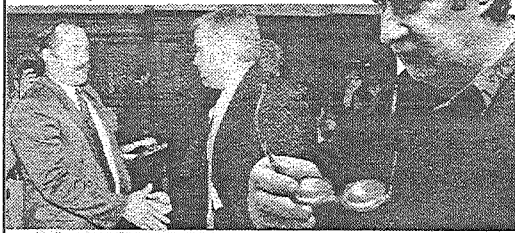

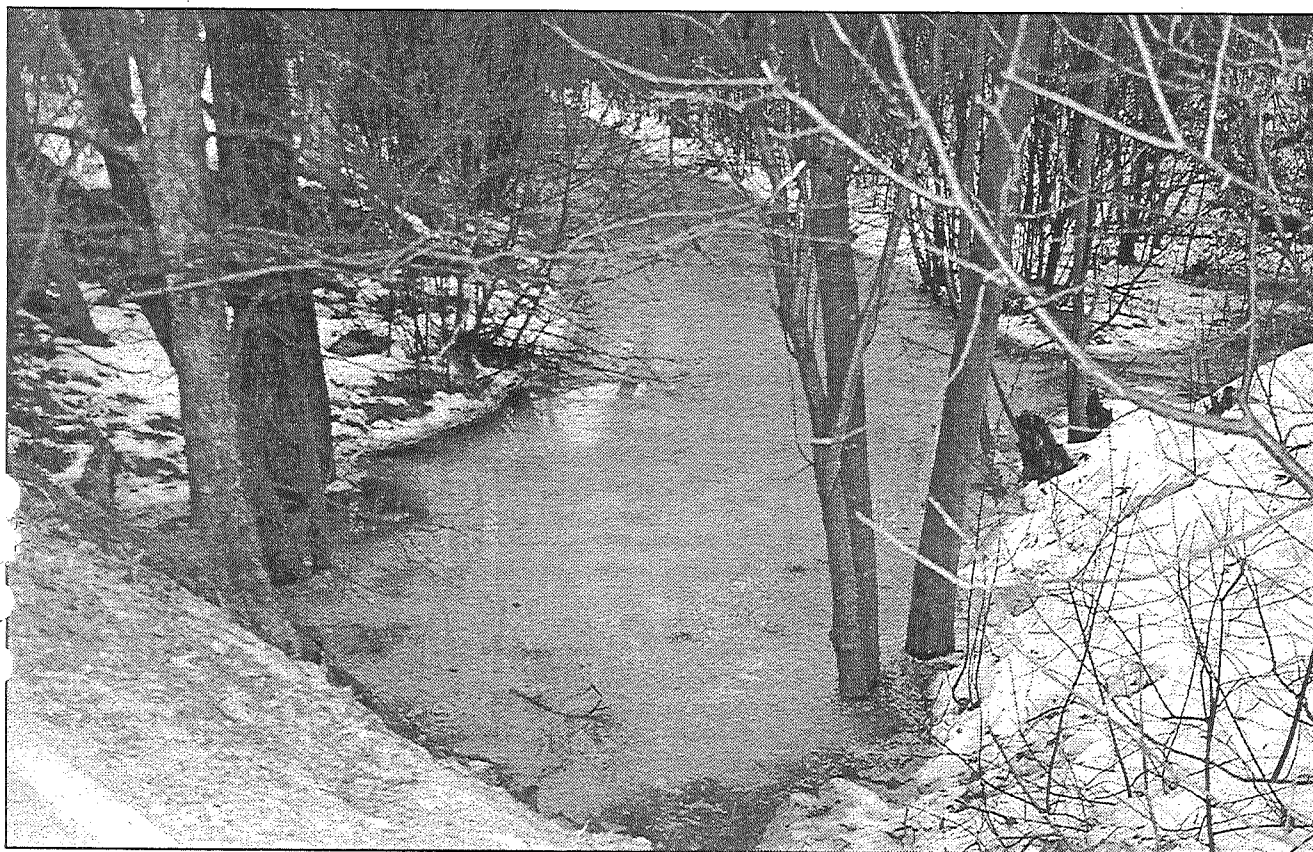

Dzimtbūšana Preiļu novada stilā

➔ 9. lappusē lasiet pārpublicējumu no «Vakara Ziņām».

Saltupes neapskaužamais liktenis

● Mazajai Saltūpītei Preiļos savā mūžā daudz nācies piedzīvot. Patlaban tā plūst zem spilgti dzeltenā ledus vāka. Foto: M.Rukosujevs

Spilgti dzeltenās krāsas ūdens un ledus, kas klāj Saltūpi Preiļos, īpaši izceļas uz apkārtējā sniega baltuma un brūnā krūmu fona. Pat bez speciālām analizēm redzams, ka tā pašlaik ir piesārņota.

Upe plūst garām akciju sabiedrības «Preiļu siers» saimnieciskajam sektoram, kā arī gar dzīvojamu namu mikro-rajonu. Braucot pa Daugavpils ielu no Preiļu centra, kreisajā pusē pirms iebraukšanas kvartālā, upe ir saskatāma mazāk, jo to aizsedz krūmi. Zem ielas tā iesprostota betona caurulēs, bet labajā pusē iznirst plata, aša un strauja. Upe kā upe, ar saviem ievu un kārkļu krūmiem, ar smilšu sērēm vasaras karstumā, ar zivtelēm, kuras kvartāla puikas pacietīgi makšķerē. Ne-parastais šai upei ir tas, ka tās straume nereti vien maina krāsu, un reizēm ir skatāma gan spilgti dzeltena kā šoreiz, gan nedabīgi zila.

Paskaidrojumu par upes izskatu, kāds tai bija 22. janvārī un saglabājās arī turpmākajās dienās līdz nedēļas nogalei, jau tajā pašā dienā «Novadnieks» lūdza Daugavpils reģionālās vides pārvaldes Preiļu daļas vecākajam inspektoram Ilmāram Ivdrim.

No Ilmāra Ivdra mutvārdu atbilde tika saņemta 24. janvārī:

— Daugavpils reģionālās

vides pārvaldes Preiļu daļas un kadastru daļas speciālisti apsekoja Saltupes upi un tajā ietekošo grāvi, kurā akciju sabiedrība «Preiļu siers» novada nosacīti tiros ražošanas notekūdeņus no savas katlu mājas. Saltupes ūdens un ledus dzeltenā krāsa varētu būt radusies no dzelzs hlorīda klātbūtnes, kas ir akciju sabiedrības «Preiļu siers» nosacīti tīrājos ražošanas notekūdeņos. Apsekojot minēto grāvi, no kura ūdens ietek Saltupē, konstatēts, ka dzelzs klātbūtne ūdenī ir paaugstināta, vizuāli novadgrāvis ir dzeltenī sarkanā krāsā, nav iztīrīti ūdens nostādinātāji, kuros ir uzkrājies dzelzs.

Dzelzs klātbūtne ūdenī nav kaitīga videi, šādu uzskatu puda Ilmārs Ivdris. Viņš informēja, ka tiek sastādīts administratīvais protokols par nosacīti tīro ražošanas notekūdeņu nostādinātāju neiztīrīšanu no dzelzs klātbūtnes. Par nosacītu tīru tiek dēvēts tehnoloģiskā procesā attīrīts ražošanā izmantots ūdens, tā kvalitātes rādītāji ir reglamentēti ūdens lietošanas atļaujā.

Tomēr Saltupes ūdens analīzes līdz vakardienai veiktas nebija, un jāšaubās, vai tiks izdarītas arī turpmāk. Ilmāra Ivdra sniegtajā informācijā ir formulējums, ka dzeltenā krāsa «varētu būt radusies», taču tas nav uz analīžu rezultātiem balstīts fakts.

Inspektors informēja, ka Saltupe apsekota arī tās tāl-

kajā tecējumā gar kvartālu, kur konstatēts no dabīgiem materiāliem – kokiem, ledus sanesumiem — veidojies aizsprosts. Tas arī palēninājis straumes gaitu, ūdens plūdis lēnāk, paspējis sasalt ledū. Ja straumes ātrums būtu ātrāks, visi netīrumi pa upi aizplūstu tādā ātrumā, ka piekasi iedzīvotāji, šajā gadījumā – žurnālisti - to nespētu pat pamānīt. Un kā ne vienu vien reizi, acimredzot, arī bijis. Kritiku neiztur arī apgalvojums, ka šis piesārņojums, kura analīzes nemaz nav veiktas, nav kaitīgs apkārtējai videi. Vai tas ir nosakāms tik vienkārši, tā teikt, uz aci?

Kas notiks tālāk ar vides aizsardzības speciālistu sastādīto protokolu?

Ilmārs Ivdris informēja, ka protokols un iespējamās soda sankcijas tiks izskatītas Daugavpils reģionālajā vides pārvaldē. Protokolu izskatīšana notiek katru mēneša pirmajā un trešajā trešdienā. Tātad to lasītāju prātu nomierināšanai, kas pa reizei mēdz griezties «Novadnieka» redakcijā ar sūdzībām, ka upēs peld zivis ar vēderiem augšup, vai ka ūdens ir nedabiski zils, kā tas ne visai sen bija vērojams pie Feimankas ieteces Dubnā Rožupes pagastā, varam teikt, ka ierēdņi to izskatīs. Ūdens pa to laiku, droši vien, būs jau attīrījies pats, bet beigtās zivis izlasījušas vārnas.

Starp citu, lūdzot no Daugavpils reģionālās vides pār-

valdes vecākās inspektora Solveigas Mazjānes informāciju, kas tika darīts konkrētajā gadījumā, saņemot sūdzību par zilas krāsas ūdeni Feimankā, viņa atbildēja, ka pārbaudes darbs joprojām turpinās. Bet lūgta atsūtīt atbildi par jau iegūtajiem pārbaudes rezultātiem un to, kas isti ir padarīts, viņa pieprasīja oficiālu iesniegumu no redakcijas. Lai uz tā pamata sagatavotu atbildi, ko iesniegtu savai augstāk stāvošajai priekšniecībai un no tās saņemtu akceptu. Un arī iedzīvotājiem, kuri par upes piesārņošanu ziņojuši telefoniski, atbilde nepienākoties. To varot saņemt tikai rakstiskas prasības iesniedzēji.

Droši vien, ka vecākais inspektors Ilmārs Ivdris, atbilstoši savas iestādes birokrātiskajām instrukcijām «Novadnieka» žurnālistu pa telefonu sniegto informāciju vispār varēja neņemt vērā. Varbūt arī tāpēc cilvēki tik vienkārši pacieš visas nevēlības savā apkārtnē – piegādētus ūdeņus, atkritumu izgāztuves visās malās, no kurtuvēm piesārņotu gaisu, novadgrāvju smirdoņu. Tāpēc, ka atbilde pienāks tikai pirmajā vai trešajā pirmdienā. Ja to būsiet rakstiski pieprasījuši.

Bet par konkrētā Saltupes piesārņošanas protokola izskatīšanas rezultātiem informēsim 5. februārī, pēc «pirmas pirmdienas» februārī.

L.Rancāne

ZIŅAS

Pieteikušies vēl 22 SAPARD pretendenti

Līdz 15. janvārim Dienvidlatgales reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē bija iesniegti 22 SAPARD projektu pieteikumi. Kā informēja pārvaldes atbalsta daļas vadītāja Silvija Repša, Preiļu rajona zemnieku saimniecības un lauksaimniecības uzņēmumi iesnieguši 3 pieteikumus, no Daugavpils rajona saņemti 11, bet no Krāslavas rajona – 8 pieteikumi. Visvairāk – 12 pieteikumu iesniegts graudkopībā, kā arī piena un gaļas ražošanā (1.1. «Lauksaimniecības tehnikas, iekārtu un būvju modernizācija»), 8 projekti tapuši saistībā ar lauku tūrismu un netradicionālo lauksaimniecību (3.1. «Lauku ekonomikas dažādošana, veicinot alternatīvos ienākumu avotus»), bet 2 – ar lauku ceļu uzlabošanu un ražošanas ūdensapgādes sistēmu sakārtošanu (4.1. «Vispārējās lauku infrastruktūras uzlabošana»). Preiļu rajona zemnieku un uzņēmēju sagatavotie projekti saistīti ar piena lopkopību, graudkopību, kā arī augļu un dārzeņu ražošanu. Reģionālā lauksaimniecības pārvalde atgādina, ka nākošais pieteikšanās termiņš ir 15. aprīlis, un aicina zemniekus tam gatavoties jau laikus.

Aicina auglīkopjus uz tikšanos

30. janvārī pulksten 11.00 Vārkavas novada Rožkalnu kultūras namā Preiļu lauksaimniecības konsultāciju birojs rīko auglīkopju semināru. Par bioloģisko augļu dārzeņu kopšanu stāstīs lektore Māra Vaivare, par lauksaimnieku izredzēm pēc iestāšanās ES – lauksaimniecības centra vadītāja Valija Ruisa, piedalīsies arī Latvijas Auglīkopju asociācijas Latgales reģiona nodaļas vadītājs Vitālijs Pastars.

«Novadnieks» kopā ar fotosalonu «Minox» (Līvānos, Rīgas ielā 89) rīko akciju!

Vēl 5 dienas
jūs varat
parakstīties uz
«Novadnieku»
februārim,
martam, aprīlim
un piedalīties
fotoaparāta «Kodak»
izlozē.

Izlozē piedalās arī visi gada un pusgada abonenti.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Šmitiņš tiesā zaudē Repšiem

Bijušais drošības policijas priekšnieka vietnieks Didzis Šmitiņš par goda un cieņas aizskaršanu no premjera Einara Repšes lūdza piedzīt 20 000 latu. Ogrēs rajona tiesa trešdien noraidīja D.Šmitiņa prasību pret premjeru, jo, publicējot aizdomas par Šmitiņa saistību ar kontrabandu, Repše esot vienīgi informējis sabiedrību, nepārkāpjot pieļaujamās kritikas normas. Tomēr Šmitiņš, kurš saskaņā ar atestācijas komisijas lēmumu pirmdien tika atbrīvots no amata, uzskata, ka šis Repšes paziņojums bijis cēloniskā sakarībā ar viņa neapstiprināšanu Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) priekšnieka amatam. Šmitiņam vēl ir tiesības tiesas spriedumu pārsūdzēt.

LDz varēs konkurēt ar «Lattelekom»

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija trešdien VAS «Latvijas dzelzceļš» (LDz) piešķirusi publiskā fiksētā telekomunikāciju tīkla operatora licenci. Tas nozīmē, ka LDz varēs veidot konkurenci «Lattelekom», jo, tāpat kā līdzšinējais sakaru tirgus monopolists, varēs sniegt visus telekomunikāciju pakalpojumus — iekšzemes un starptautiskās telefonsarunas, taksofonu pakalpojumus, publiskos datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumus, nomātu līniju pakalpojumus, kā arī publiskos interneta piekļuves pakalpojumus. Licence LDz izsniegta uz 5 gadiem.

Licenci darbībai telekomunikāciju tirgū jau saņēmis «Latvenergo», bet rindā uz to gaida mobilo sakaru firmas «Tele2» meitas uzņēmums. Prognozēts, ka tieši «Tele2», «Latvenergo» un LDz veidos lielāko konkurenci «Lattelekom», kura monopolitības beidzās šogad, 1. janvārī.

Palielināsies obligātās apdrošināšanas cenas

Šogad tiks desmitkārt palielinātas autoīpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas (OCTA) atlīdzību apjoms. Tomēr nozares eksperti uzskata, ka tas neradīs ievērojamu polišu cenu pieaugumu. Tuvākās nedēļas laikā jaunās atlīdzības būtu jāapstiprina valdībai, lai likumprojektu tālāk virzītu uz Saeimu. ES tomēr prasa atlīdzības limitus par personai nodarīto kaitējumu palielināt 25 reizes. Latvijas apdrošinātāji ir gatavi palielināt izmaksu summas 10 reizes. 2002. gadā apdrošinātāji atlīdzībā maksājuši vidēji 300-400 latu par vienu OCTA apdrošināšanas gadījumu.

Staris aiziet no leM

Bijušais Iekšlietu ministrijas valsts sekretārs Andris Staris, kurš no jaunā gada ir Iekšlietu ministra Māra Gulbja štata padomnieks, aiziet no darba ministrijā, nesākot pildīt jaunās amata funkcijas. A.Staris iesniedzis atlūgumu un ministrs to pieņēmis. Savu atlūgumu Staris pamatojis ar nevēlēšanos pēc skandāla ar līdzekļu izsaimniekošanu austrumu robežbūvju projektos palikt darbā leM. A.Staris jaunajā amatā nenostādīja nevienu dienu, jo vispirms bija atvaļinājumā, bet pēc tam slimoja.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@apollo.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(trešdien, sestdien).

INFORMĀCIJA

PREIĻU RAJONA PADOMĒ

22. janvārī notika Preiļu rajona padomes kārtējā sēde. Atšķirībā no iepriekšējām divām sēdēm, šoreiz padomes locekļi jautājumus apsprieda aprīnājamā vienprātībā, un nepilnās divdesmit minūtēs visi darba kārtībā iekļautie jautājumi bija izskatīti.

Izmainija nolikumu

Pašvaldību vadītāji izdarīja izmaiņas rajona padomes nolikumā, nosakot, ka turpmāk rajona padomes sēdes notiks katrā mēneša otrajā trešdienā.

Izskatīts Jēkabpils autobusu parka piedāvājums

Padomes locekļi izskatīja Jēkabpils rajona padomes izpilddirektora J.Subatiņa vēstuli par pašvaldības uzņēmuma «Jēkabpils autobusu parks» reorganizāciju saskaņā ar LR Komerclikuma prasībām. Jēkabpils rajona padome 2000. gada 15. novembrī pieņēma lēmumu par nosacījumiem, kā Preiļu rajona padome varētu kļūt par Jēkabpils rajona pašvaldības uz-

ņēmuma «Jēkabpils autobusu parks» līdzīpašnieku. Reorganizācijai izveidota darba grupa, kurā ir arī Preiļu rajona padomes pārstāvji.

Nolemts, ka darba grupai izvirzītie rajona padomes pārstāvji netiks mainīti, tajā turpinās strādāt izpilddirektore Aina Pastore, attīstības plānošanas nodaļas galvenais speciālists Aivars Pizelis, Vārkavas pagasta padomes priekšsēdētājs Arturs Štagars un rajona padomes jurists Edgars Mukāns. Padome uzdeva darba grupai izvērtēt priekšlikumus par līdzdalību Jēkabpils rajona pašvaldības uzņēmumā «Jēkabpils autobusu parks».

Izmaiņas autoceļu (ielu) fonda konsultatīvās padomes sastāvā

Pamatojoties uz Preiļu novada domes 2002. gada 17. decembra vēstuli par Preiļu rajona autoceļu (ielu) fonda līdzekļu sadalījumu un BO VAS «Latvijas autoceļu direkcija» vadītāja V.Millera šī gada 7. janvāra vēstuli, nolemts apstiprināt rajona auto-

ceļu (ielu) fonda konsultatīvo padomi sekojošā sastāvā: rajona padomes priekšsēdētājs Arvīds Soldāns, BO VAS «Latvijas autoceļu direkcija» Preiļu nodaļas vadītājs Raitis Griķis, Riebiņu pagasta padomes priekšsēdētājs Volde-mārs Adamovičs, Vārkavas pagasta padomes priekšsēdētājs Arturs Štagars un Vārkavas novada domes priekšsēdētāja Astrīda Spuriņa.

Par internāta audzinātāju darba apmaksu

Rajona padome nolēma, ka šogad finansēs Preiļu Valsts ģimnāzijas internāta audzinātāju darbu 3,5 likmju apmērā no valsts budžeta mērķdotācijas pedagogu algām. Toties noraidīta Līvānu novada domes prasība par 1,25 internāta skolotāju darba likmju apmaksu, jo tas ir pretrunā ar Izglītības un zinātnes ministrijas 2002./2003. mācību gada noteiktajam pedagogu amatu vienību apmaksām. Līvānu novada domes lūgumu atkārtoti izskatīs 2003./2004. mācību gada sākumā.

Par līdzekļu iedalīšanu

Pašvaldību vadītāji pieņēma zināšanai akciju sabiedrības «Agroprojekts» piedāvāto tāmi Rudzātu speciālās internātskolas internāta ēkas teritorijas labiekārtošanai (28,9 tūkstošu latu apmērā), kā arī nolēma precizēt darbu apjomu. Rajona padomes izpilddirektorei A.Pastorei uzdots atbilstoši likumam «Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām organizēt cenu aptauju, lai izvēlētos būvdarbu veicēju. Šie lēmumi tika pieņemti pamatojoties uz rajona padomes pērnajā vasarā noslēgto trīspusējo sadarbības līgumu starp Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministriju, Latvijas Bērnu fondu un Preiļu rajon padomi.

Pieteic Latgales programmai

Rajona padomes locekļi nolēma izvirzīt «Latgales programmas» realizēšanai Aglonas internātgimnāziju.

Pēc Preiļu rajona padomes sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirillova

PREIĻU NOVADA DOMĒ

21. janvārī notika Preiļu novada domes kārtējā sēde. Tās darba piedalījās 10 deputāti.

Izmaiņas budžetā un speciālajā budžetā

Vienbalsīgi pieņemts lēmums par izmaiņām Preiļu novada domes 2002. gada budžetā – ieņēmumu un izdevumu daļa palielināta par 817 latiem.

Arī par speciālo budžetu pieņemts attiecīgs lēmums, tā ieņēmumu un izdevumu daļa palielināta par 9406 latiem.

Apstiprināts domes darbinieku štatu saraksts

Deputāti apstiprinājuši novada domes darbinieku štatu sarakstu un algu likmes 2003. gadam.

Šogad Preiļu novada domes priekšsēdētājs Jāzeps Šņepsts saņems 460 latu mēnesī, viņa vietnieks Vladimirs Ivanovs – 414 latu, izpilddirektors Pēteris Kotāns – 322, galvenā grāmatvede Elizabete Vilcāne – 320, sociālās palīdzības dienesta vadītāja Diāna Vucāne, tehnisko jautājumu nodaļas vadītājs Jānis Skutels, ekonomiste Lilija Ostrovska un juridiskās nodaļas vadītāja Arnita Bulmeistere – 275 latu, Aizkalnes un Preiļu pagasta centru vadītāji Valentīna Lukaševiča un Stanislavs Mūrnieks – 210 latu, bet dzimtsarakstu nodaļas pārzine Anita Loginova un bāriņtiesas priekšsēdētāja

Maija Paegle – 195 latu mēnesī.

Atbilstoši apstiprinātajam štatu sarakstam, pašlaik Preiļu novada domē ir divas vakances – sabiedrisko attiecību speciālists un attīstības plānošanas speciālists.

Privatizēs divus objektus

Deputāti nolēma nodot atkārtotai privatizācijai ēku kopā ar zemi Preiļos, Daugavpils ielā 48 un ēku kopā ar zemi Mehanizatoru ielā 4.

Pagarinās nomas līgumu

Līdz ēkas Preiļos, Kārsavas ielā 4 nodošanai VID Latgales reģionālajai iestādei nolemts pagarināt telpu nomas līgumu ar Preiļu rajona tehniskās jaunrades centru, individuālo uzņēmumu «Spiro», J.Jakovļevu, frizētavas kolektīvu un individuālo uzņēmumu «Uliss».

Mežā veidos grants karjeru

Sakarā ar ražošanas nepieciešamību deputāti uzdeva novada domes izpilddirektoram Pēterim Kotānam veikt (likumos noteiktajā kārtībā) meža zemes transformāciju par grants karjeru 0,6 hektāru platībā. Pašlaik šajā vietā 0,3 hektāru platībā ir priežu audze, bet 0,3 hektāru platībā – izcirtums.

Par naudas balvām sportistiem

Domnieki izskatīja sporta komisijas priekšsēdētāja Alda Adamoviča iesniegumu par

naudas balvu piešķiršanu par augstiem sasniegumiem sportā 2002. gadā. Sakarā ar to, ka svinīgais sarīkojums paredzēts šī gada 31. janvārī un sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komiteja priekšlikumu atbalstījusi, nolemts piešķirt 1280 latu balvu pasniegšanai. Balvas izmaksājama 2003. gada budžeta sporta sadaļā.

Kultūras centra štatu sarakstu apstiprinās vēlāk

Deputāti vienbalsīgi nolēma, ka atliks kultūras centra štatu saraksta apstiprināšanu līdz Preiļu novada domes 2003. gada budžeta izskatīšanai. Līdz tam kultūras centra mākslinieciskās pašdarbības kolektīvu vadītāju darba algas fonda ikmēneša finansējums būs 1/12 no pagājušā gada plānotajiem izdevumiem. Noteikts, ka kultūras centra mākslinieciskās pašdarbības kolektīvu vadītāju stundas tarifa likme būs 2,20 lati.

Samazina «Preiļu saimnieka» valdes locekļu skaitu

Pamatojoties uz LR Komerclikumu un vairākiem citiem likumiem un MK noteikumiem, kā arī SIA «Preiļu saimnieks» statūtiem, deputāti vienbalsīgi nolēma samazināt SIA «Preiļu saimnieks» valdi, turpmāk piecu valdes locekļu vietā būs tikai trīs. No valdes tika atsaukti Jevgēnijs Boļšakovs un Vladimirs Ha-

ritonovs.

Līdz ar to tika izdarītas arī atbilstošas izmaiņas SIA «Preiļu saimnieks» statūtos. SIA valdes priekšsēdētājam Ilmāram Ziemelim uzdo- registrēt statūtu grozījumus komercregistrā.

Par pamatlīdzekļu nodošanu

Pamatojoties uz 2002. gadā veikto Preiļu pilsētas centra lizētās siltumapgādes rekonstrukcijas 5. kārtā ieguldīto līdzekļu izlietojumu, nolemts nodot SIA «Preiļu saimnieks» kā ieguldījumu reģistrētajā pamatkapitālā šādus objektus: uzstādītos siltummezglus – 45 588,12 lati, siltumtrases posmu – 6343,22 lati, karstā ūdensvada otro posmu – 36 288 lati, katlu mājas Liepu ielā 2 dūmgāzu attīrīšanas iekārtas – 8099,52 lati, ūdensskaitītāju mezglus – 4993,71 lats. Grāmatvedības uzskaitē tiks iekļauti objekti par 101 242,57 latiem.

Izdos informatīvo prospektu

Nolemts pasūtīt tipogrāfijā «Latgales druka» Preiļu novada informatīvo tūrisma prospektu. Tas tiks iespiests 2000 eksemplāru apjomā un par to būs jāmaksā tipogrāfijai 302,05 lati.

Pēc Preiļu novada domes sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirillova

Turpinājums nākamajā numurā.

REDAKCIJAS SLEJA, INFORMĀCIJA

26. janvāris – Latvijas Republikas starptautiskās (de iure) atzišanas diena

Neviena valsts pasaulē nevar pastāvēt, ja to par pilntiesīgu nav atzinušas citas valstis. Tikai starptautiskajās valstīs ir iespējami pilnvērtīgi ekonomiskie un politiskie sakari.

Starptautiskajās attiecībās ir divi valstiskuma atzišanas veidi: *de facto* – atzinums, ka valsts reāli pastāv, bet ir tiesiski nenoteikta, un *de iure* – atzinums, ka valsts ir izveidota likumīgi, atbilstoši visām starptautiskajām normām un ir tiesīga pastāvēt kā līdzvērtīga blakus citām valstīm. Tieši šo iemeslu dēļ katrai jaunai valstij ir svarīgi panākt, lai to atzītu *de iure*.

Lai gan par Latvijas Republikas dzimšanas dienu uzskata 1918. gada 18. novembri, tomēr Latvijas valsts ideja eksistēja jau agrāk. Latviešu Pagaidu nacionālā padome (LPNP) 1918. gada 30. janvārī bija pieņēmusi Neatkarības deklarāciju, kurā paziņoja, ka Latvijai jābūt patstāvīgai demokrātiskai republikai. Jau 1918. gada augustā Lielbritānijas valdība pieņēma Zigrīdu Annu Meierovica kā LPNP pilnvaroto un veda ar viņu sarunas. Londonā sāka darboties Latvijas diplomātiskā pārstāvniecība.

Latvijas *de facto* atzišana tiek saistīta ar 1918. gada 11. novembri, jo tieši šajā dienā parakstiski apliecināja Lielbritānijas ārlietu ministrs lords Belfūrs.

Arī Vācijas valdības pilnvarotais pārstāvis A. Vinnigs 1918. gada 26. novembrī sa-

vas valdības vārdā atzina Latvijas valsts pastāvēšanu. Lai noregulētu starptautiskās attiecības pēc Pirmā pasaules kara, 1919. gada 18. janvārī Parīzē tika sasaukta miera konference, kurā piedalījās visas Antantes valstis un to sabiedrotie.

Latvijas Pagaidu valdības Ārlietu ministrijas darbinieki ar Z. A. Meierovicu priekšgalā jau pirms Parīzes miera konferences aktīvi darbojās, lai pievērstu citu zemju valdību un sabiedrības uzmanību Latvijas centieniem pēc neatkarības.

1919. gada pavasarī Latvijas delegācija guva pirmos panākumus: Parīzes miera konferencē 6. maijā sāka darboties īpaša Baltijas lietu komisija. Jūnijā Parīzes miera konferences Baltijas komisija beidzot pieņēma Latvijas delegāciju. Zigrīds Anna Meierovics iesniedza komisijai memorandu par Latviju, kurā bija pamatota Latvijas spēja pastāvēt kā neatkarīgai valstij. Šī memoranda pirmajos punktos bija teikts:

«1. Mēs prasām suverēnās, neatkarīgās un nedalāmās Latvijas valsts atzišanu.

2. Lai nodrošinātu Latvijas interešu aizstāvēšanu, mēs prasām Latvijas uzņemšanu Tautu Savienībā ar visām tiesībām, kuras piešķirtas Tautu Savienības loceklim.»

Lai gan daudzi Sabiedroto valstu pārstāvji bija izteikuši savu atbalstu Latvijai, tomēr Baltijas komisija prasību noraidīja, jo Latvijā vēl norisinājās brīvības cīņas un nebija skaidrs, vai jaunā valsts spē-

nosargāt savu neatkarību.

Pēc bermontiešu sakāves un Latgales atbrīvošanas no lieliniekiem Latvijas valdība atkal centās panākt starptautisko atzišanu no lielvalstu puses. Parīzes miera konferences pēdējā dienā 1920. gada 21. janvārī Z. A. Meierovics iesniedza atkārtotu lūgumu atzīt Latvijas neatkarību, taču tas tika noraidīts.

Tomēr šis neveiksmes nemazināja Latvijas ārlietu ministra aktivitāti. Viņš devās uz Itāliju, Franciju un Angliju, lai personīgi tiktos ar šo valstu vadītājiem.

1921. gada 22. janvārī Parīzē sanāca Antantes Augstākā padome, kurā piedalījās Anglijas, Francijas, Itālijas, Beļģijas un Japānas vadītāji, lai pārrunātu kārtējos jautājumus. 26. janvārī bija paredzēts izskatīt Baltijas valstu iesniegumus. Šo sēdi vadīja Francijas premjerministrs Aristids Briāns. Viņš arī pirmais izteica priekšlikumu atzīt Baltijas valstu neatkarību, norādot, ka pretējā gadījumā iespējama lieliniecisma izplatīšanās ārpus Padomju Krievijas, bet tas apdraudētu mieru un drošību visā Eiropā. Itālijas ārlietu ministrs, aizstāvot Latviju, norādīja, ka pat Krievija ir noslēgusi miera līgumu (1920. gada 11. augustā) ar Latviju un atzinusi to par neatkarīgu valsti. Beigās jautājumu izšķīra Anglijas premjerministrs, kas paziņoja, ka pievienojas Itālijas viedoklim. 1921. gada 26. janvārī Antantes Augstākā padome atzina Latvijas valsts neatkarību

de iure.

Kad vēsts par Latvijas atzišanu *de iure* sasniedza Rīgu, prezidents Jānis Čakste sa-sauca Satversmes sapulces locekļus uz svinīgo sēdi. Atklājot šo sēdi, viņš teica:

«Mēs saņemam ziņu, ka mūs ir atzinušas Eiropas civilizētās lielvalstis, ka mēs stājamies šo civilizēto valstu sabiedrībā. Protams, valstis rada pašas tautas, un uz viņām pašām atbalstās viņu īstās tiesības. Valstīm no svara ir nevis tas, ko citi dod, bet tas, ko pašas spēj. Bet, no otras puses, lai varētu iestāties veco valstu sabiedrībā, bija nepieciešams, ka Latvijas tauta pierādītu, vai viņa ir spējīga valsti uzturēt. Bet līdz 18. novembrim 1918. gadā Latvijas tauta bija ļoti maz pazīstama. Par viņu vēl nevarēja priekšcitat valstis, ciktāl viņai var uzticēt patstāvīgo eksistenci. Tagad ir pārlicēba, ka Latvijas tauta būs spējīga uzturēt savu valsti, ka viņa būs spējīga pildīt to, kas pienākas patstāvīgai valstij. Pēc tam arī nāca šie atzinumi.»

Ziņas no Parīzes savilņoja visu tautu. Rīgā notika plaša manifestācija, tās atbalss bija jūtama visos Latvijas nostūros. Kopš tās dienas Latvija turpināja saņemt atzišanu no citām valstīm. 1922. gada 28. jūlijā kā vienas no pēdējām Latviju *de iure* atzina Amerikas Savienotās Valstis.

Pēc valsts atzišanas *de iure* nekas vairs nekavēja Latvijas uzņemšanu Tautu Savienībā. Uzņemšana notika 1921. gada 22. septembrī.

Sagatavoja L.Rancāne

Neuztraucieties, smilšu pietiks

Veselības aprūpes ministram Ārim Auderam bīstami sašūpojies ministra krēsls, kurš vēl nemaz pa istam nebija iesildīts. Saemā opozīcijā esošā Tautas partija pieprasa Āra Audera (Jaunais laiks) demisiju. Bet iedzīvotāji ieinteresēti vēro, vai premjera kungs šajā gadījumā ministra darbību mēros ar tādu pat mērauklu, kā jau līdz šim uz karstām pēdām atbrīvotos ierēdņus. Ārim Auderam radies konflikts ar bijušo pacienti, no kuras par operāciju pieprasījis pustūkstoti latu. Bet par šo operāciju jau bija samaksājusi slimokase. Ministrs gan mēģina taisnoties, ka pustūkstoti saņēmis par individuālām konsultācijām. Nu ko, izrādās, ka vārdi ir zelta vērtē, ja tie nākuši no ministra mutes, bet mana vai jūsu pagasta ģimenes ārsta padomi ir tikai santīmiņu vērti.

Šonedēļ saņēmu daudz pateicības vārdu no siera rūpnīcas mikrorajona iedzīvotājiem Preiļos par to, ka vienā no iepriekšējiem «Novadnieka» numuriem uzrakstīju par sliktu apkuri un zemo temperatūru šī kartāla iedzīvotāju dzīvokļos. Istabās tagad esot par pāris grādiem siltāks. Aicināju palūkoties termometros aiz loga. Tie rāda, ka ārā ir samērā silti. Tikko temperatūra pazemināsies, cienijamie siera rūpnīcas kvartāla iemītnieki, salisiet kā saluši. Jo Ministru kabineta normatīvos noteiktā norma – ne mazāk par +18 grādiem dzīvokļos, kas tiek centralizēti apkurināti, vismaz uz Preiļu novada domi neattiecas. Un tikai mūsu pilsētas savas tiesības aizstāvēt nespējīgais iedzīvotāju kontingents, kas aizņemti ar vienu, – kā nopelnīt savu niecīgo iztikas minimumu, – nav nobrieduši līdz domai, ka ziemošana tik aukstos dzīvokļos būtu pietiekami iemesls prasīt domes demisiju. Pilnīgi visu deputātu atkāpšanos, kuri ar saviem ķīvīņiem, personīgās patikas vai nepatikas klāju demonstrēšanu, vai arī klusējošu galvas māsānu un atbalstīšanu pašvaldības vadīšanu pārvērtuši par attiecību noskaidrošanu tirgus līmenī.

Katram no deputātiem jāuzņemas atbildība arī par to, ka ar preses izdevumu starpniecību par Preiļiem apzināti tiek veidots sliktis priekšstats visa Latgales reģiona mērogā. Satiēkoties ar citu rajonu iedzīvotājiem, viņi augstprātīgi vīpsnā, pie jums, Preiļos, vienvienīgas šmucēs. Vai šāds priekšstats tiek radīts apzināti? Ar kādu mērķi? Vai lai mūs, kā pašiem patstāvīgi lemt un dzīvot nespējīgus pievienotu kaimiņiem pa labi vai pa kreisi? Cik ilgi deputāti klusējot piekritīs arī to tūkstošu cilvēku apvainošanai, kas piedalījās Trisvaigžņu spēlēs, jo patlaban uzspiestā kārtā tiek veidots priekšstats par šīm spēlēm kā par kādu noziegumu?

Pilsētā ir tik daudz darāmā. Kvartāli ar noplukušajiem balkoniem. Nu nebūs pa spēkam katra dzīvokļa īpašniekam, piemēram, piektajā stāvā dzīvojošajam, pārkrāsot sava balkona ārmaļu. Kāpēc šo darbu – tehniku, izpildītājus nevarētu organizēt pašvaldība, maksājamo summu iekasējot no balkonu īpašniekiem?

Vismaz nedēļas divas gājēji pilsētā klūp un sašūpjas uz ledus. Tas netiek nedz novākts, nedz arī kaisīts kā nākas. Bet viens otrs trotuāra posms, kam bruģakmeņi ražoti priekš siltajām zemēm un ziemas apstākļiem nav paredzēti, nav lietojams. Cilvēki slidenuma dēļ pa to paiet nevar un pārvietojas pa ielām. Tāds trotuāra posms ir Brīvības ielas sākumā, tāds ir arī Daugavpils ielā.

Droši vien lauku iedzīvotājiem lasīt par Preiļu šmucēm jau gana noriebies. Viņus vairāk uztrauc absolūtā ledū klātie lauku ceļi. Nezinu, kādiem gan ceļu kopšanas un uzturēšanas darbiem attiecīgās organizācijas līdzekļus tērē šoziem. Sniega dienas uz vienas rokas pirkstiem saskaitāmas. Ledus gan, kur ne vien dosies. Kabinētu birokrāti žurnālistiem priekšā noliek normatīvus par A un B, un A1, un B1 un tā tālāk kategorijas ceļiem. Laucinieki, vainojiet paši sevi, ka nepiederat A kategorijai. Kā C un E piedzimāt, tā arī aiziesiet. Tad gan jau saņemsiet tās smiltis un labi daudz. Tikai, manuprāt, arī rajona mērogā ir iestādes un speciālisti, kuru varā pieprasīt, lai ceļu uzturētāji par tiem tomēr parūpētos.

Nebeidzu brīnīties par autobusu šoferiem. Uzņem desmitiem pasažieru un dodas izaicināt savu un viņu likteni. Jo braukšanu pa likumainajiem, ledū kaltajiem ceļiem un atbildību par pasažieru dzīvībām citādi nenosaukt. Un arī viņi, autobusu šoferi, neiedrošinās kādu dienu paziņot, ka neriskēs ar dzīvībām un pieteiks streiku, jo zina, ka uz viņu vietām gaida desmiti nelaimīgo, kas ar mieru klusēt par visām neejdzībām.

L.Rancāne

Tirgus ziņas (Ls/kg)

	Livānos	Preiļos		Livānos	Preiļos		Livānos	Preiļos
Gaļa, zivis, piena produkti, olas			Tauki					
Cūkgaļa			Tauki	0,70	0,60	Kiploki	0,80-1,0	1,0
Gurma gaļa	1,70	1,35-1,60	Liellopa, teļa gaļa	1,25-1,30	1,45	Sipoli	0,20	0,20
Kakla karbonāde	1,80	1,55-1,80	Piens	0,18	—	Sipolloki	1,20	—
Karbonāde	2,40	1,55-2,20	Krējums	0,90-1,0	—	Āboli	0,20-0,30	0,10-0,35
Fileja	1,90	1,90	Biezpiens	0,60-0,70	—	Žāvēti āboli	0,80	—
Kārtaine	1,40	1,35-1,40	Sviests	1,50	—	Dzērvenes	1,0	—
Speķis	1,0-1,35	1,10-1,30	Siers	1,50-1,60	—	Pupiņas	0,60-0,70	0,70
Sālīts speķis	1,20-1,60	1,15	Olas	0,65	—	Cūku pupas	0,50	—
Zāvēta gaļa	1,10-3,0	—	Saldētas reņģes	0,37	0,35	Puravi	1,0	—
Galva	0,70	0,80	Karpas	—	1,12	Sālīti gurķi	0,70	—
Stilbiņi	1,0-0,90	1,0-1,10	Dārzeņi, augļi, ogas, medus			Medus (kg)	2,80	2,50
Kājas	0,60	0,60	Kartupeļi	0,10-0,12	0,10	Bišu maize (100 g)	—	1,20
Ribīņas	1,40	1,0	Bietes	0,20	0,20	Linsēklu eļļa	2,80-3,0	2,60-2,80
Kauli	0,60	0,55	Vāriņas bietes	0,30	0,30	Linsēklas	—	0,70
Aknas	1,30	1,25	Burkāni	0,25	0,25-0,30	Linsēklu rauši	—	0,25
Sirds	0,90	1,25	Kāposti	0,12-0,15	0,13-0,15	Kvieši, mieži,		
Nieres	0,70	—	Skābēti kāposti	0,35-0,45	0,40	auzas	0,10	0,09
						Sagatavoja G.Kraukle		

Valūtas kurss bankās Preiļos (24. janvārī)

Valūta (Ls)	Hipotēku banka	Krājbanka	Baltijas Transitu banka	Unibanka	Hansabanka
ASV dolārus pērk	0,5767	0,5765	0,575	0,576	0,5756
ASV dolārus pārdod	0,5821	0,5815	0,582	0,5821	0,5820
Eiro pērk	0,6196	0,6189	0,618	0,6192	0,6186
Eiro pārdod	0,6268	0,6289	0,629	0,6277	0,6282

LĪVĀNU NOVADĀ

Popularizē vācu valodu skolās

Vakar Jaunsilavas pamatskolā viesojās pārstāvji no Daugavpils vācu valodas reģionālā tālākizglītības centra, kas realizē projektu «Deutsch mobil», kura mērķis ir vācu valodas popularizēšana skolēnu vidū. Valodas centra speciālisti vadīja valodas nodarbības Jaunsilavas un Līvānu ģimnāzijas 8. un 9. klašu skolēniem, izmantojot brīvās diskusijas, kā arī dažādas spēles un konkursus. Savukārt Līvānu ģimnāzijas vācu valodas skolotājas Biruta Jauja un Aina Zusāne, Jaunsilavas pamatskolas pedagoģe Janīna Usāre pārrunāja skolēnu tipiskākās kļūdas valodas apgūvē, kā arī pedagoģu tālākizglītības iespējas un vieslektoru piesaisti skolām. Tikšanās turpinājās Līvānu ģimnāzijā ar vācu filmu vakaru. Līdzīgs pasākums 23. janvārī notika arī Riebiņu vidusskolā, uz to pulcējās skolēni no Preiļu Valsts ģimnāzijas, Preiļu 1. pamatskolas un 2. vidusskolas.

Nemaksātājus sola sūdzēt tiesā

Svarīgākais uzdevums ir darbs ar īres parādniekiem. Likums paredz: ja par pakalpojumiem nav maksāts trīs mēnešus, īrnieku var iesūdzēt tiesā, tādēļ nemaksātāji no mūsu puses var gaidīt stingru rīcību, «Novadniekam» sacīja Līvānu pašvaldības «Dzīvokļu un komunālās saimniecības» direktors Aleksandrs Jevdokimovs.

– Kādā situācijā pārņemāt pašvaldības komunālo uzņēmumu? – Situācija nav iepriecinoša. 2003. gada 1. janvārī īrnieku parāds par pamatpakalpojumiem — ūri, ūdeni, kanalizāciju un atkritumu izvešanu — sastādīja 28,7 tūkstošus latu. Trūkst līdzekļu atbilstībai, detaļu iegādei, tehnikas remontam un celtniecības materiāliem. Datoru nav, ir tikai «papīru» darbs.

Tuvākajā laikā plānots veikt visu piecu iecirkņu: dzīvokļu saimniecības, ūdensvada un kanalizācijas, attīrīšanas, sporta un komunālā iecirkņa saimnieciskās darbības finansu analīzi, lai izvērtētu to darbības un attīstības per-

● **ALEKSANDRS JEVDOKIMOVS** par Dzīvokļu un komunālās saimniecības direktoru iecelts kopš 2003. gada 1. janvāra. Izglītību guvis Rīgas Industriālajā politehnikumā un pirms stāšanās amatā strādājis par ražošanas ceha priekšnieku SIA «Līvānu mājas un logi». Foto: G.Kraukle

spektīvas. Izmaiņas iecirkņos noteikti būs, bet es negribētu, lai darbinieki par to uzzina no laikraksta. Varu teikt tikai to, ka darbiniekiem jāapzinās – slukti strādāt nevarēs. Vai nu cilvēks strādā, vai nestrādā. No speciālistiem tiks prasīts, lai darbs būtu veikts kvalitatīvi.

– Kuru problēmu risināšana prasa neatliekamu rīcību?

– Svarīgākais ir darbs ar īres parādniekiem, kam arī nekavējoties ķersimies klāt. Gribu atgādināt iedzīvotājiem, ka par komunālajiem pakalpojumiem tomēr ir jāmaksā. Arī veikalā taču mums nekas netiek dots par velti.

Saskaņā ar likumdošanu īrnieku var iesūdzēt tiesā, ja trīs mēnešus viņš nav maksājis par saņemtajiem pakalpojumiem. Tiesu darbi rit nepārtraukti. Piemēram, pērnā gada novembrī tiesā iesniegti 5 prasības pieteikumi parādu pie-

dziņai, tikpat pieteikumi iesniegti arī par izlikšanu no dzīvokļiem. Tomēr es uzskatu, ka šis darbs ir nepietiekams.

Pilsētā ir daudz tukšu dzīvokļu, kas nav apzināti, nav veikta to apsekošana un nav zināms, kādā stāvoklī tie ir. Bieži ir tā, ka īrnieks dzīvokli nedzīvo, taču nav arī atteicies no tā. Parādi pieaug, un komunālā dienesta uzņēmums cieš zaudējumus.

– Vai redzat izeju no šīs situācijas?

– Ir gūta sapratne no domes deputātu puses, tādēļ ceru, ka parādu piedziņu uzlabosim. Diemžēl bieži cilvēkiem nav naudas, lai samaksātu par pakalpojumiem, tomēr pret ļaunprātīgajiem nemaksātājiem vērsimies stingri.

– Dome akceptēja pāriešanu uz konteineru tipa atkritumu savākšanas sistēmu. Cik tālu pavisinājies šī lieta?

– Pagaidām iepazīstos ar situāciju. Jautājums tiks risināts, jo iedzīvotāji nemitīgi sūdzas par nelegālajām izgāztuvēm dažādās pilsētas vietās. Ar to cīnīties ir ļoti grūti, un, cik zinu, neviens cilvēks par atkritumu izvietošanu neatļautās vietās, sodīts nav. Konteineru ieviešana varētu būt viens no risinājumiem. Diemžēl tas prasa līdzekļus, jo jāpērk savācējmašīna, konteineri. Šābrīža situācijā par saviem līdzekļiem to izdarīt nevaram, jo strādājam ar zaudējumiem, tādēļ konkrētu laiku, kad konteineri pilsētā būs, iedzīvotājiem solīt es nevaru.

– Vai ir iespējams, ka tiks paaugstināti komunālo pakalpojumu tarifi?

– Personīgi esmu pret tarifu palielināšanu, jo uzskatu, ka tas nav risinājums. Tādā gadījumā nemaksātāju skaits augtu vēl lielāks. Drīzāk jāmeklē iekšējās rezerves. Bez tam, ir izveidots sabiedrisko pakalpojumu regulators, un tarifu maiņas gadījumā vajadzīga tā atļauja. Jābūt ļoti nopietnam pamatojumam, lai tarifus paaugstinātu.

– Vai paredzami trotuāru un pagalmu asfaltēšanas darbi un remonts?

– Tas atkarīgs no līdzekļu apjoma. Esam iesnieguši domē ierosinājumus par lietus un virszemes ūdeņu kanalizācijas tīklu remontu. Pilsētnieki zina, kādi ir trotuāri atkušņa un lietus laikā. Ūdens krājas uz trotuāriem, pa tiem nevar pārvietoties, tiek bojāts ietjū segums.

– Daudzdzīvokļu mājas noveco, vai plānojat tās remontēt?

– Uzskatu, ka ir jāveic māju tehniskā stāvokļa izpēte. Kas notiek tagad? Iecirkņu speciālisti labo te vienā, te otrā vietā, bet efekta nav. Mans uzskats – šie darbi ir jāveic plānveidīgi. Jāsāk ar vienu māju, jāskarto iekšējās komunikācijas – kanalizācija, ūdenspadeve, jumts, logi utt., lai divus trīs gadus māju vairs nevajadzētu remontēt. Nedrīkst aizmirst tos īrniekus, kas par pakalpojumiem un ūri godprātīgi maksā, un mums jāatrod līdzekļi māju sakārtošanai. Kādā secībā tas tiks darīts, vēl jālemj, taču domāju, ka priekšroka būs tām mājām, kurās parāds par ūri ir vismazākais. Iespēju robežās tiks turpināti arī kāpņu telpu remonts, kas tika iesākti pērn.

Vecāku vara pērn pārtraukta 13 personām

Jau pusotru gadu Līvānos darbojas vienota novada bāriņtiesa. Par tās darbu aizvadītajā gadā «Novadniekam» pastāstīja bāriņtiesas priekšsēdētāja Marija Jansone.

Novadā kopumā reģistrēto neabvērto ģimeņu skaits sasniedz 55, no tām 13 ģimenes bāriņtiesas uzmanības lokā nokļušas 2002. gadā. Pavisam šādās ģimenēs aug 90 bērni. M.Jansone atzīst, ka smagāka situācija novērojama tieši laukos. – Pilsētā arī bezdarba apstākļos vecāki atrod kādu nodarbošanos vai gadījuma darbu, toties laukos to ir grūtāk izdarīt, un alkohola problēma tieši diemžēl ir daudz izteiktāka. Par nožēlu jāsaaka, ka to ģimeņu skaits, kurās vecāki ir alkoholiķi, joprojām pieaug.

Pēc vienotas bāriņtiesas izveides palielinājies darba apjoms. Novada bāriņtiesā strādā četri pastāvīgie darbinieki: divi pilsētā un pa vienam Rožupes un Turku pagastā. Div bāriņtiesas locekļi piedalās ģimeņu apsekošanā un bā-

● **Lielākā problēma īpaši laukos ir alkohols ģimenēs, no kā vismazāk cieš bērni, uzsver Līvānu novada bāriņtiesas priekšsēdētāja Marija Jansone.** Foto: G.Kraukle

riņtiesas sēdēs. Jebkura lēmumu pieņemšana notiek sadarbībā ar citām institūcijām un personām – izglītības un veselības aprūpes iestādēm, policiju, nevalstiskajām organizācijām, psihologiem, kaimiņiem.

Neviena bāriņtiesas izskatīšanā esoša lieta nav nemainīga. Mainās apstākļi ģimenē, cilvēku materiālais nodrošinājums, tādēļ bāriņtiesas darbs visu laiku ir attīstībā. Materiālas palīdzības sniegšana ģimenēm nav bāriņtiesas funkcija, taču palīdzēt ir iespējams, sadarbojoties ar pašvaldības sociālās palīdzības dienestu. Ļoti veiksmi-

ga sadarbība izveidojusies ar Līvānu policijas nodaļas nepilngadīgo lietu inspektoru Aināru Grāveru. M.Jansone atzīst, ka ārkārtīgi būtisks ir profilaktiskais darbs ar pusaudžiem, ko ne vienmēr var veikt bāriņtiesas darbinieki.

Aizvadītajā gadā visvairāk izskatītas aizbildnības lietas. Aizbildnība 2002. gadā nodibināta 8 bērniem, taču kopumā novadā ir 33 ģimenes, kuras ņēmušas aizbildniecībā 40 bērnus. No tiem 11 bērni ir vecumā no līdz 6 gadiem, 24 bērni — no 7 līdz 15 gadiem, 5 bērni — no 16 līdz 17 gadiem ieskaitot Pērn trim bērniem, sasniedzot pilngadību, aizbildņi atcelti.

Novadā nav nevienas audžuģimenes un nav bijis arī neviena adopcijas gadījuma. M.Jansone nenoliedz, ka tam pamatā ir finansu apstākļi, jo valsts atbalsts audžuģimenēm un tiem, kas adoptē bērnus, ir ļoti niecīgs, salīdzinot kaut vai ar to naudas summu, ko maksā par aizbildnībā ņemtu bērnu. Motīvi, ņemot aizbildnībā bērnu, ir dažādi, nereti balstīti arī uz materiālu interesi. Tomēr tas nen-

zīmē, ka bāriņtiesai vienmēr izdodas nekavējoties atrast aizbildņus bērnam, sevišķi, ja viņam nav tuvinieku. Pērn nācies risināt situāciju, kad slimības dēļ viena gada laikā bērnam miruši abi vecāki. Savukārt ir arī tādi gadījumi, kad ģimenes pašas izsaka vēlēšanos ņemt aizbildnībā bērnu.

Parasti problēmas aizbildnības ģimenēs rodas, bērnam sasniedzot pusaudža vecumu. Līdz piecu sešu gadu vecumam bērns ņem pretim visu, ko vecāki viņam dod, taču vēlāk parādās viedokļu atšķirības, zūd savstarpējais kontakts un rodas nesaprašanās, pusaudzis vecākus neklausā, sāk klaiņot. Šādos gadījumos jāstrādā gan ar pusaudzi, gan vecākiem. Arī ekonomiski attīstītajās valstīs problēmas ar pusaudžiem ģimenēs ir identiskas, atšķiras tikai katras valsts pieeja un iespējas to risināšanā.

Psihologiski grūtas visām iesaistītajām pusēm ir vecāku varas pārtraukšanas lietas. Vecāki pat nezina, cik ļoti bērni viņus mīl. Mūsu pieredze rāda, ka bērni sa-

vus vecākus mīl jebkurā gadījumā. Pat tad, ja ģimenē pastāv vardarbība. Psihologiski ir grūti šķirt bērnu no ģimenes, jo neviena aprūpes iestāde tomēr nevar aizstāt ģimeni, saka M.Jansone. Kopumā vecāku vara 2002. gadā pārtraukta 13 personām, tajā skaitā 7 mātēm un 6 tēviem. Šādā veidā ne saviem vecākiem šķirti 16 bērni. Likumdošana līdz šim paredzēja vecāku varas pārtraukšanu uz nenoteiktu laiku, taču likumdošanas izmaiņas paredz, ka tagad šis laiks ir terminēts līdz pusgadam. Šajā laika periodā bāriņtiesa strādā ar ģimeni. Ja situācija uzlabojas, tiek lemts par vecāku varas atjaunošanu. Diemžēl Līvānu novadā pērn tā nav atjaunota nevienā gadījumā.

Bez minētajiem pienākumiem bāriņtiesa izskatījusi arī trīs lietas par vārda, uzvārda un tautības ieraksta maiņu. Astoņi lēmumi pieņemti par nepilngadīgo mantisko interešu aizstāvību, veiktas arī 400 notariālās darbības.

Nodarbības topošajām māmiņām

Līvānu fonda «Baltā māja» ģimenes atbalsta centrs aicina uz topošo māmiņu skolas nodarbībām, kas sāksies martā.

Plānotas četras nodarbības (līdz 1,5 stundām). 1. nodarbība – iepazīšanās. Sievietes fizioloģiskās pārmaiņas un attieksme pret savu ķermeni grūtniecības sākumā,

emocionālās pārmaiņas, to cēloņi. Videofilma par tēmām: dzimumorgānu anatomija, apaugļošanās, augļa attīstība. 2. nodarbība – uzturs, higiēna, kosmētikas lietošana grūtniecības 4.-6. mēnesī. Dzimumattiecības. Sociālie pabalsti. Fiziiskās aktivitātes. Saruna par sūpēm un bailēm. 3. nodarbība – pārmaiņas sievietes organismā grūtniecības 7.-9. mēnesī. Bēr-

na attīstība un fizioloģija. Dzemdību sākšanās pazīmes. Dzemdību iestādes izvēle un dzemdību plānošana. Ķeizargriezieni. Atsāpīnāšanas metodes. Agrināis pēcdzemdību periods. Krūts ēdināšana. 4. nodarbība – fizioloģiskās pārmaiņas, higiēna un fiziiskās aktivitātes pēcdzemdību periodā. Videofilma par dzemdībām. Katrā nodarbībā iekļauta elpo-

šanas vingrinājumu un fizisko vingrinājumu apgūšana. Ja plāno ģimenes dzemdības, 3. nodarbība iespējama kopā ar partneri. Nodarbības vadīs vecmāte, topošo vecāku skolas speciāliste Lidija Puriņa. Nodarbību laiks un saturs tiks plānots, ņemot vērā topošo māmiņu ieteikumus. Priekšliku-

mi un vēlmes, kā arī pieteikšanās uz nodarbībām (līdz 1. martam) tiks uzklautas pa tālruni 5381792. Firma «Amajja» topošajām māmiņām dāvina kosmētiku, ko var saņemt Līvānu fondā «Baltā māja» otrdienās no pulksten 11.00 līdz 16.00 (jautāt Dzintru).

INFORMĀCIJA

Ko esam izcīnījuši sarunās ar Eiropas Savienību

Konkurences politika (6. sadaļa)

Joma	Sarunu rezultāts	Ieguvumi	Zaudējumi
Ar kopēju konkurences politiku tiek radīti apstākļi, kas visiem Eiropas Savienības uzņēmumiem sniedz vienādas iespējas konkurēt. Šī ir viena no svarīgākajām jomām, kas tiek stingri regulēta. Eiropas Savienībā ir spēkā noteikumi, kas aizliedz: <ul style="list-style-type: none"> — vienošanos par cenām, — ražošanas ierobežošanu vai kontroli, — tirgus sadalīšanu, — atšķirīgu noteikumu piemērošanu līdzvērtīgos darījumos, — papildus saistību uzspiešanu līgumos. 	Uzsākot iestāšanās sarunas, Latvijas tiesību akti, kas regulē konkurenci un valsts atbalstu, pārsvārā bija saskaņoti ar ES noteikumiem. <p>Latvijā šo jomu regulē «Konkurences likums» un likums «Par uzņēmējdarbībai sniegtā valsts un pašvaldību atbalsta kontroli». Par politikas īstenošanu ir atbildīga Konkurences padome un Valsts atbalsta uzraudzības komisija.</p> <p>Latvijas uzņēmēji jau pirms iestāšanās strādā tādos konkurences un valsts atbalsta politikas apstākļos, kādi tie būs, Latvijai iestājoties ES. Tādēļ Latvija iestāšanās sarunās šajā jomā neizvirzīja nekādas prasības.</p> <p>Jautājums par «Lattelekom» monopolstāvokli tika risināts sarunu sadaļā «Telekomunikācijas un informācijas tehnoloģija».</p> <p>Aizliegti tādi nolīgumi uzņēmumu starpā, kuru mērķis ir nepieļaut, ierobežot vai traucēt konkurenci kopējā tirgū.</p>	Vienoti konkurences noteikumi sniedz iespēju Latvijas uzņēmējiem konkurēt uz vienādiem nosacījumiem ar pārējiem ES uzņēmumiem. Nav jābaidās, ka Latvijas uzņēmumi varētu tikt izspiesti no tirgus ar negodīgas konkurences palīdzību. <p>No tā, ka netiek pieļauta uzņēmumu savstarpēja vienošanās par fiksētu cenu, iegūst pircējs, jo, ražotājiem brīvi konkurējot savā starpā, tirgū ir pieejamas līdzīgas preces un pakalpojumi par atšķirīgu cenu, un pircējam ir iespēja izvēlēties.</p>	Vispārējā konkurence uzņēmumu starpā palielinās. <ul style="list-style-type: none"> — Uzņēmējiem pastāvīgi jāpiedāvā pircējiem jaunas preces, kas prasa papildus finansiālos izdevumus.
	Tiek kontrolēta uzņēmumu apvienošanās, lai tās rezultātā neizveidotos monopoli, kuriem būtu iespējams ļaunprātīgi izmantot savu dominējošo stāvokli tirgū.	Iegūst pircējs, jo netiek pieļauts, ka monopoli varētu diktēt cenas tirgū. <p>Iegūst arī mazākie uzņēmēji, jo netiek pieļauts, ka tie ļaunprātīgi tiktu izstumti no tirgus.</p>	Vispārējā konkurence uzņēmumu starpā palielinās.
Eiropas Savienībā pastāv ierobežojumi un nosacījumi valsts atbalstam.	Valsts atbalsts uzņēmumiem ir stingri ierobežots un tiek regulēts; notiek valsts sniegtā atbalsta kontrole.	Uzņēmumiem atsevišķās valstīs nav priekšrocību valsts atbalsta saņemšanai, līdz ar to nav priekšrocību pret citiem uzņēmumiem kopējā tirgū.	
	Valsts atbalsts ir pieļaujams sociālajā jomā; lai likvidētu dabas stihiju sekas; lai veicinātu atsevišķu reģionu ekonomisko attīstību.	Uzņēmumi, kas darbojas Latvijā valsts atbalstītājās Liepājas un Rēzeknes speciālajās ekonomiskajās zonās, kā arī Rīgas un Liepājas brīvostās, arī pēc Latvijas iestāšanās ES turpinās saņemt valsts atbalstu.	Uzņēmumiem, kas darbojas atbalstāmajos reģionos, ir priekšrocības, salīdzinot ar pārējiem uzņēmumiem.
	Valsts palīdzība atsevišķu tautsaimniecības jomu attīstīšanai.	Valsts atbalsts ir pieejams mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, pētniecībai, apmācībai, vides aizsardzībai, uzņēmumiem krīzes situācijās. <p>Valsts atbalsts ir pieejams tā sauktajām jutīgajām nozarēm – lauksaimniecībai un zvejniecībai.</p>	Mazajiem un vidējiem uzņēmumiem ir priekšrocības, salīdzinot ar lielajiem uzņēmumiem. <p>Priekšrocības ir arī jutīgajām nozarēm.</p> <p>Papildus finansiālie izdevumi valstij.</p>

Mācības apliecības saņemšanai augu aizsardzībā

Ar 2003. gadu ieviestas izmaiņas zināšanu apguves apjomam augu aizsardzības jautājumos, informē Valsts augu aizsardzības dienesta (VAAD) Latgales reģionālās nodaļas vadītāja Alla Kalāne. Ir ieviestas izmaiņas zināšanu apguves apjomos tiem, kas vēlas iegādāties un lietot otrās reģistrācijas klases augu aizsardzības līdzekļus. Minimālo zināšanu apguves apjomus:

personai, kura atestāciju par tiesībām iegādāties un lietot otrās reģistrācijas klases augu aizsardzības līdzekļus kārto pirmo reizi (24 stundu apmācības programma) — 1. līmenis;

personai, kura vēlas iegūt apmācību atkārtoti (8 stundu apmācības programma) — 2. līmenis.

Lai izietu apmācību, personai jāgriežas ar iesniegumu VAAD Latgales reģio-

nālajā nodaļā (Preiļos, Daugavpils ielā 57, t.: 22724), līdzīgi jāņem arī fotogrāfija ap-

liedzības izgatavošanai. Apliecību izsniegšana un mācības ir bezmaksas.

Apmācības notiks:

1. diena: 11. februārī – 8 stundas (1. līmenis)
2. diena: 25. februārī – 8 stundas (1. līmenis)
3. diena: 25. martā – 8 stundas (1.-2. līmenis)
12. martā – 8 stundas (2. līmenis)
9. aprīlī – 8 stundas (2. līmenis)
5. maijā – 8 stundas (2. līmenis)
12. jūnijā – 8 stundas (2. līmenis)

Lai turpmāk nebūtu problēmu ar augu aizsardzības līdzekļu iegādi, interesenti tiek lūgti savlaicīgi pieteikties apmācībām.

Sēkļu kontroles daļa mainījusi atrašanās vietu

VAAD Latgales reģionālās nodaļas vadītāja Alla Kalāne informē, ka kopš 2003. gada 1. janvāra Sēkļu kontroles

daļa un sēkļu laboratorija atrodas Preiļos, Daugavpils ielā 57, 2. stāvā. Daļas vadītājas Maldas Lejiņas tālrū-

nis ir 22168. Daugavpils ielā 57 pieņem arī citi VAAD Latgales reģionālās nodaļas speciālisti. Augu aizsardzības

un karantīnas daļas vecākās inspektore Zentas Dūdas tālrunis ir 53 07405.

G.Kraukle

Mācīsies orķestru vadītāji

21. un 22. februārī pūtēju un tautas mūzikas orķestru vadītāji dosies uz kursiem Rīgā, lai papildinātu zināšanas par tādām tēmām kā laika menedžments, skatuves kustība, finanšu piesaiste, lietišķā etiķete un saskarsmes psiholoģija. Diemžēl Preiļu rajonā ir tikai viens pūtēju orķestris, kuru vada pedagogs Roberts Višķeris, bet minētos tālākizglītības kursus var apmeklēt arī lauku kapelu vadītāji.

Vai būs interesenti vēderdeju apgūšanai

Sakarā ar to, ka pēdējā laikā pastiprinājusies interese par netradicionālām dejām, radošo spēju atbalsta centrs «Harmonija» Rīgā rīko austrumu deju (vēderdeju) grupu vadītāju kursus, kā arī nodarbības līnijdeju grupu vadītājiem. Pēc kursu apguves jaunie austrumu deju speciālisti saņems ne tikai atbilstošu sertifikātu, bet arī kompaktdisku ar attiecīgo mūziku un deju kustību ierakstiem. Ja šādas eksotiskas deju interesenti atrodas arī mūsu rajonā, par kursu norisi var interesēties pie Preiļu rajona padomes kultūras darba speciālistes Elvīras Brovackas.

Seminārs deju kolektīvu vadītājiem

Šo svētdien, 26. janvārī, B un C grupas deju kolektīvu vadītāji pulcēsies uz kārtējo semināru, kas notiks Preiļu kultūras centra zālē Kārsavas ielā. Pēc nedēļas uz līdzīgu semināru dosies D un E grupas deju kolektīvu vadītāji. Preiļu rajona deju kolektīvu virsvadītāja Silvija Kurtiņa palīdzēs viņiem sagatavoties vasarā gaidāmajiem Vispārējiem Dziesmu un deju svētkiem.

Sadancošanās vidējai paaudzei un jauniešiem

Jau sākusies galvenā spēku un raita dejas salīdzināšana pirms uzstāšanās dziesmu svētkos. 15. februārī Preiļos pulcēsies seši rajona vidējās paaudzes deju kolektīvi, bet 1. martā uz sadancošanās Līvānos ieradīsies septiņi jauniešu deju kolektīvi. Vairāki kolektīvi gatavojas aicināt ciemos arī draugus no citiem rajoniem.

Par valsts mērķdotāciju līdzekļiem algo 11 kolektīvu vadītājus

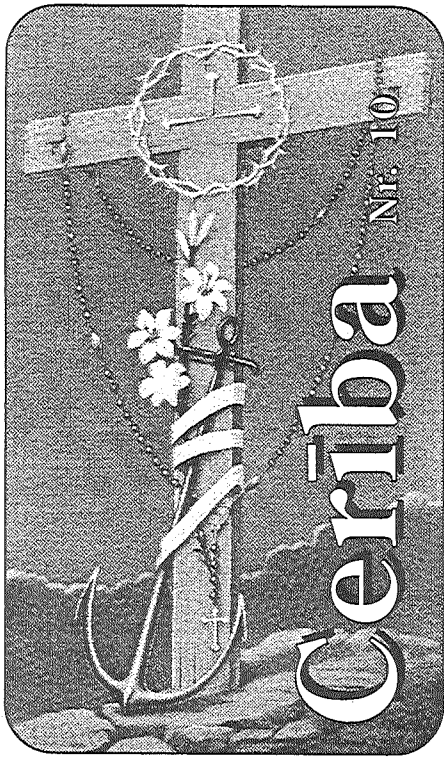
Valsts kultūras inspektore Preiļu rajonā Elvīra Brovacka sagatavojusi pārskatu par mērķdotāciju sadali pašvaldību tautas mākslas pašdarbības kolektīvu vadītāju darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajam iemaksām 2002. gadā. Par valsts līdzekļiem pērn apmaksātas 8,5 slodzes, atalgots 11 pašdarbības kolektīvu vadītāju darbs. Kopumā šim nolūkam pērn iztērēti 10 771,2 lati.

Skaitļi liecina, ka Preiļu rajona skolotāju kora «Latgale» diriģents Edgars Znutiņš pērn saņēmis 1900,8 latus (1,5 slodzes), kora mākslinieciskais vadītājs Alberts Vucāns (1 slodze) – 1267,2 latus, deju kopas «Talderi» vadītāja un rajona deju kolektīvu virsvadītāja Silvija Kurtiņa (1 slodze), Aglonas bazilikas kora diriģente Ieva Lazdāne (1 slodze) un bērnu folkloras kopas «Ceiruleitis» vadītāja Anna Kārkle (1 slodze) – 1267,2 latus. Uz pusslodzi pērn algoti Līvānu drāmas kolektīva vadītāja Rima Livmane, Tautas deju ansambļa «Silava» vadītājs Atis Usārs, folkloras kopas «Leiči» vadītājs Romualds Kairāns, Preiļu Valsts ģimnāzijas jauniešu deju kopas vadītāja Ilze Broka, jauniešu deju kopas «Gaida» vadītāja Gaida Ivanova un Saunas folkloras kopas «Naktineica» vadītājs Jānis Teilāns. Viņi pērn saņēmuši 633,6 latus valsts mērķdotāciju naudas katrs.

Atbilstoši Finanšu ministrijas 2002. gada 21. novembra rīkojumam «Par valsts pagaidu budžetu 2003. gadam» šī gada pirmajam ceturksnim Preiļu rajonam pašvaldību tautas mākslas pašdarbības kolektīvu vadītāju darba samaksai ir piešķirta valsts mērķdotācija 2652 latu apmērā. Kolektīvu vadītāju un apmaksāto vienību skaits, kā arī likmes ir tādas pašas kā pērn, informē E.Brovacka. Mērķdotācijas sadale gada pirmajiem trim mēnešiem tika apstiprināta Preiļu rajona padomes sēdē 22. janvārī.

L.Kirillova

«Cerība» veidotāji šo svētīgo darbu nodod sv. Jāzepa aizbildniecībā

Lūgšana

Kungs, es slavēju Tevi par vienotības plānu! Es slavēju Tevi, jo Tu vēlies apvienot visus cilvēkus savā svētajā, vienīgajā namā. Palidzi mums atvērt sirdi pret tiem, kas ir citādi. Māci mums saprast, ka arī viņus Tu aicini un vēlies sagaidīt Tēva mājās. Kungs, palidzi mums iet pa šo ceļu uz vienotību – tas ir Tavs ceļš, Tu esi ļāvis mums to iesākt. Tu liec mums to turpināt. Tu svētī ceļu uz vienu Baznīcu, uz vienu ticību un vienu mīlestību. Amen.

Jau vairākus gadus no 18. līdz 25. janvārim notiek lūgšanu nedēļa par kristiešu vienību. Šajā laikā kristieši lūdzas par visu reliģiju apvienošanos vienā Jēzus kristus nodibinātā Baznīcā.

Laikam nav neviena nopietni domājoša kristieša, kas nejustos vairāk vai mazāk neērti un arī nejustu sāpes par kristiešu sašķelšanos vairākās baznīcās. Daudzi kristieši domā, ka ir jāmeklē ceļš uz Baznīcas vienību. Šī tēma zināmā mērā ir delikāta, jo tā skar lietas, kas var būt mazāk patikamas gan katoļiem, gan arī citiem. Taču pie to tā ir jāpieiet ar kristīgo mīlestību.

Atcerēsimies, ka Baznīcas vienības pamatojums ir saskatāms Dieva gribā. Kad apustulis svētais Pēteris visu apustuļu vārdā bija apliecinājis Kristus dievību, Jēzus sacīja: «Es tev saku: Tu esi Pēteris un uz šīs klints es celšu savu Baznīcu, un elles vārti to neuzvarēs.» (Mt.16,18) Šeit iet runa par vienu klinti un vienu Baznīcu. Kristus nesaka: Es celšu savas baznīcas, bet gan savu Baznīcu.

Jāņa Evanģēlija 10. nodaļā lasāms Kristus vārds: «Un būs viens gans un viens ganāmpulks.» (Jāņa 10,16) Savā Augstpriestera lūgšanā pie Pēdējām Vakariņām Kristus lūdz debesu Tēvu par savu sekotāju vai savas Baznīcas vienību: «Svētais Tēvs, pasargā

savā vārdā viņus, kurus Tu man devi, lai viņi būtu vienoti, kā mēs.» (Jāņa 17,11) Tajā pašā nodaļā tālāk lasām: «Bet ne par viņiem vien tikai Es lūdzu, bet arī par tiem, kas caur viņu vārdiem ticēs man. Lai visi būtu vienoti, kā Tu, Tēvs, manī, un es Tevi, lai visi būtu vienoti mūsos.» (Jāņa 17,20,21)

Apustulis svētais Pēteris vēstulē efeziešiem raksta: «Es atgādinu jums:...cenšaties uzturēt gara vienību miera saītmē. Viena mīesa un viens gars – jo vienai cerībai jūs savā aicinājumā esat aicināti – viens Kungs, viena ticība, viena kristība. Viens Dievs un viens Tēvs, kas par visiem un ar visiem, un visos mūsos.» (Efez.4,3-6) Minētie Sv.Rakstu teksti neapšaubāmi norāda uz Baznīcas dibinātāja un viņa lielā apustuļa prasību pēc vienības Kristīgajā Baznīcā.

Bet diemžēl ne tā domāja cilvēki. Ievērojams vācu publicists un teologs Liperts saka: «Padod viskrāšņāko Dieva darbu cilvēkiem un tie to sabojās līdz nepazīšanai.» Tā notika arī ar Kristus mācību un Viņa Baznīcas vienību.

Jau pašos pirmajos kristie-

tības gadsimtos radās dažādas maldu mācības. 3. gadsimtā arianisms, kas noliedza Kristus dievību; 4. gadsimta beigās nāca pelagiānisms, kas noliedza Dieva žēlastību; 5. gadsimtā parādījās nestoriānisms, kas noliedza Kristu un sv. Gara dievību; 11. gadsimtā notika Austrumu baznīcas atšķelšanās; 16. gadsimtā izcēlās liela reliģijas revolūcija, ko sauc par protestantismu. Vēlāk notika traģēdija ar Baznīcu Anglijā. Šie visi notikumi nedara godu kristiešiem.

1959. gada 29. jūnijā sv. Tēvs Jānis XXIII izdeva svinīgu encikliku (rakstu) visas pasaules bīskapiem, kurā tēvišķi aicināja visus kristīgos atgriezties Baznīcas kopībā un vienībā. Šī enciklika saucās «Ad Petri Cathedram» (Uz Pētera sēdekli). Sv.Tēvs šajā enciklikā aicina uz Baznīcas vienību, III daļas nobeigumā viņš saka: «Mēs lūdzam Jūs un mīlestībā aicinām Jūs uz Baznīcas vienību. Mēs nelūdzam Jūs kāda svešinieka, bet Jūsu pašu mājās, Jūsu Tēva mājās, kas pieder visiem. Atļaujiet tad mums ilgoties pēc jums visiem ar Jēzus Kristus maigumu. Tādēļ visus tos, kas šķirti no mums, mēs uzrunājam un saucam par brāļiem, lietodami sv. Augustīna vārdus: Vai viņiem tas patīk vai nepatīk, viņi ir mūsu brāļi. Viņi tikai tad

nebūs mūsu brāļi, kad tie vairs neskaitīs lūgšanu «Tēvs mūsu»...»

Mūsdienās kristieši cenšas saprast, ka viņi ir brāļi. Eku-mēniskie dievkalpojumi, kuros piedalās vairāku konfesiju pārstāvji, rāda, ka mums ir daudz kas kopējs. Labā pazīme ir arī šī lūgšanu nedēļa, kas notiek jau 33. reizi. Tajā mēs lūdzamies un pievēršam savu uzmanību sasniegumiem, pārbaudījumiem un problēmām, kā arī aicinājumam uz kristiešu vienību.

Krustā paceltais Jēzus ir mūsu visu glābšanas zīme. No šī krusta nāk pārliecība, ka tiešām Dievs mīl cilvēkus. Arī Sv. Raksti saka: «Dievs savu Dēlu nav sūtījis pasaulē, lai to tiesātu, bet lai pasaule caur Viņu tiktu glābta.» (Jāņa 13,17)

Šī ir tā lielā Dieva ekumēniskā programma. Pateiksimies par to Dievam un celsim savu skatu uz augšu, uz krustā sisto, lai mēs spētu piedot un tālāk dzīvot mierā un satīcībā.

Jānis Stepiņš, Preiļu Romas katoļu draudzes prāvests, dekāns

2. februāris — Kunga prezentācija svētnīcā jeb Sveču diena

2. februārī katoļu Baznīca atzīmē Kunga prezentācijas svētkus. Šī diena svēti sveces. Sveces, ko mēs svētījam, lai mums atgādina to gaišumu, ko pats Jēzus nes sevī.

Starp visiem altāra priekšmetiem, kas tagad ieguvuši neaizvietojamu nozīmi, ir arī sveces. Tās ir tik parastas, ka skats nevilus pārslīd pāri, tās nemaz nepamanot. Taču dievkalpojumā tās nav bez nozīmes, un, ja reiz sveces iztrūkst, to trūkumu tūdaļ sajūtam. Altāris liekas tik savāds, jo nav sveču.

Kad pirmie kristieši, bieži vien vajāti, naktis slepeni pulcējās uz saviem dievkalpojumiem, sveces uz altāra deva gaismu, lai varētu noturēt dievkalpojumus. Kad vajāšana izbeidzās un kristiešiem vairs nevajadzēja pulcēties naktī un slepenībā, dievkalpojumos sveces tāpat turpināja degt. Kaut gan šajos dievkalpojumos mākslīgais apgaismojums lielāko tiesu nav ne-

pieciešams, — un tieši tādām nolūkam varbūt lietderīgāk kalpotu citi apgaismošanas veidi un ierīces, — sveces vēl arvien ir palikušas uz altāra visā šajā daudzo gadsimtu plūdmā. Kā jau teikts, sveces nav bez savas īpašas nozīmes, svētā Mise bez svečām šodien nemaz nav iedomājama.

Katrs, kas kādreiz tumšā naktī gājis tālu ceļu, zina, ko nozīmē gaismas atspidums kaut kur svešā malā un vēl tālu no mērķa. Gaisma nav tikai dabas parādība, kā mēs to parasti domājam, tur ir vēl kaut kas no neizdibināmās Dieva laipnības un žēlastības, ko Viņš devis līdzīgai pasaulei. Pirmais veids, kas pasaules radīšanas sākumā atskan no Dieva mutes, ir: «Lai top gaisma.» Sv.Rakstos

bieži tiek lietots vārds gaisma. «Tu gērbies gaismā kā tērpā.» (Ps.103,2) «Tavā gaismā mēs redzam gaismu.» (Ps.35) «Gaisma atspīd tumsībā.» (J.1,5) Ista gaisma tomēr ir pats Kristus. Šajā gaismā, un vienīgi tajā, — ir visas pasaules eksistences jēga: «Es esmu pasaules gaisma.» (J.8,12) Mazais gaismas avots — svece —, kaut arī tik sīks un niecīgs, arī grib liecināt un no altāra atgādināt par Kristu, šo visas pasaules gaismu.

Varētu vēl jautāt, bet kāpēc dedzinām tieši sveces, vai tagadējos laikos nav iespējams izvēlēties kādu citu gaismas devēju? Tiesa, ir spožākas gaismas ierīces, bet svece mēs varam raudzīties nepārtraukti ilgu laiku un tā nenogurdina acis. Ista vaska svece nekūp un nedūmo. Bez tam, tādai svecei degot, vasks izkūst un tā pilnībā izdeg, kļūst mazāka, aizvien mazā-

ka. Elektriskās sveces altārī tādēļ mums patīk mazāk — tās tikai gaismo, bet nesadeg. Ar to svece līdzībā atgādina Jēzu — Pasaules gaismu. Jēzus, pasaules gaismas, dega pār mums tik ilgi, kamēr Viņa zemes dzīve beidzās. Svece, kas izdeg un sarūk, ir upura simbols. Visvarenais Dievs, kas radījis gaismu tumsībā, ir iededzinājis gaismas starus arī cilvēku sirdīs. Mums jādeg un jāspīd arī tādēļ, ka, «svēci iededzinājis, neviens to neliek zem pūra, bet luktu, lai tā dotu gaismu visiem, kas atrodas mājā.» (Mt.5,15) Tas ir ikviena kristīgā, tas ir draudzes un baznīcas pienākums — būt par gaismo-tājiem, kur Dieva gaisma nespīd sirdīs, un no sirds atkal, savukārt, neizstaro pasaulē, jo tur nav tā, kā vajag, tur nav Baznīcas. Bet, kur divi vai trīs sapulcējas kopā Jēzus vārdā Dievu lūgt, tur tiek iedegtas sveces par zīmi, ka tur tā

gaisma sākas, ka tur negul, bet ir nomodā, ka tā ir redzama tumsā pagurošam ceļiniekam un ka tur viņu gaida Pestītājs, kas nāk.

Ne par velti sveču liesmu salīdzina ar ļaužu lūgšanām, kas tāpat ceļas uz augšu, uz debesīm.

Svece un sveces gaisma kristīgu cilvēku pavada visu mūžu. Dzīves ceļa iesākumā pie bērna kristībām tiek pasniegta degoša svece ar vārdiem — «Saņem Kristus gaismu». Ar aizdegtu svei rokā pirmo reizi ejam Vissvētākajā Sakramentā, pieņemot Kungu Jēzu Kristu. Beidzot šīs zemes ceļinieka mūžu, pie mirstošā iededz sveci — «Kristus gaismu» —, lūdzoties un novēlot laimīgu dzīvi debesu valstībā.

Vilhelms Bēķis, Rudzātu Romas katoļu draudzes prāvests

Priecīga tikšanās Ziemassvētku Vigilijā

Svētais bīskaps Nikolajs, kas dzīvoja ap 300. gadu, ir radījis skaistu tuvākā mēle. Mūsdienās to tagad veic dažādi salaveči, bet ne tikai. Tā 24. decembrī sv.Nikolaja piemērs izpaudās, kad dekāns Aleksandrs Madelāns, braucot uz ganu mīses dievkalpojumu, apmeklēja Višķu pansionātu, kur savas vecumdienas pavada bijusī Arendoles Dievmātes draudzes locekle Veronika Ancāne.

Veronika spīrgta sēdēja savā tīrajā, miksti saklātajā gultā. Dekāns, pasniedzis Veronikas kundzei un viņas istabas biedrēm dāvanas, apsēdās pie gultas ne-

kā svešs cilvēks, te satikās divas garīgas mīlestības — garīdznieks un bijusī draudzes dievlūdzēja. Bijā redzams, ka tikšanās prieku izjuta abi.

Dekāns priecējās par labajiem apstākļiem, kādos dzīvo Višķu pansionāta iemītnieki, par sirsnīgo aprūpi. Pansionāta direktora Viļa Kataja izrādītā laipnība liecināja, ka viņš var un prot kļūstināt vecuma sāpes un sagādāt cilvēkiem prieku. Ko esam darijuši vienam no saviem mazajiem brāļiem, man esat darijuši, teica Kristus.

Lai gan Veronika ir aprūpēta, tomēr viņa pārdzīvo skumjas, ka nevar apmeklēt savu mīlo Aren-

doles baznīcu, tikties ar bērības draugiem un ar tiem, ar ko kopā pavadīti skaistākie dzīves gadi. Tāpēc tādi garīdznieka apmeklējumi ir teicami un Dievam patikami. Sevišķu prieku Veronikai radīja dekāna Madelāna atvestā oblate. Sirmā māmiņa sūtīja svētku sveicienus Arendoles draudzei.

Č.Tuzika teksts un foto

● Dekāns Aleksandrs Madelāns cemojas Višķu pansionātā pie kādreizējās Arendoles draudzes locekles Veronikas Ancānes.

NEĒD LĪDZ SATAM, ATSTĀJ VIETU SVĒTAJAM GARAM.

5. februāris – Svētās Agates svētku diena

Svētās Agates, jaunavas un mocekles, piemiņas dienu svinam 5. februārī. Viņas vārds sengrieķu valodā nozīmē *labā, sajūsmas un apbrīnas vērtā*.

Agate dzimusi 230. gadā Sicīlijā, Katanā. Bērībā saņēmusi no saviem vecākiem labu kristīgu un dievbijīgu audzināšanu. Jau bērībā meitene apņemas dzīvot sirdsskaidrībā un nevainībā. Kā jau katrai skaistai, dižciltīgai un bagātai jaunietai, viņai rodas daudz pielūdžu. Starp tiem bija arī Sicīlijas pārvaldnieks Kvincijans, kas pavēlēja Agatei ierasties pie viņa. Ieraudzījis Agati, Kvincijans bija sajūsmīnāts par meitenes skaistumu un iemīlējās, bet, negūdam panākumus un nespēdam būt taisnīgs tiesnesis, viņš nodod Agati kādai netīklai sievietei Afrodīzai. Agatei tur bija jāpavada 30 dienas, lai viņā iekvēlinātu milas jūtas pret vīriem. Agate to ļoti pārdzīvoja, raudāja un lūdza Dievu. Beidzot Afrodīza bija spiesta atzīt Kvincijanam: «Drīzāk dimantu varētu padarīt mikstu nekā ievest kardināšanā Agati.»

Kvincijans kļuva nikns un zvērēja pie visiem saviem dieviem atriekties Agatei. Viņš pavēlēja to atvest pie sevis un draudīgā tonī sāka uzdot dažādus jautājumus. Agate tam atbildēja: «Es uzskatu par savu godu būt par Jēzus Kristus kalponi, un es neatrodu nevienu citu istu dižciltību, kā tikai

kalpošanu Viņam.» Saniknotais pārvaldnieks lika viņu piekaut un ieslodzīt tumšā cietumā. Otrā dienā Kvincijans atkal pratina Agati jautājot, vai viņa vēlas glābt savu dzīvību. Agate atbild – jā. Tad pārvaldnieks lika atsāties no ticības Jēzum Kristum. Bet Agate atbildēja: «Kristus ir mana pestīšana un mana dzīve. Jūsu draudiem un mokām būs grūti mani iebaidīt. Kā briedis meklē dzīvā ūdens avotu, lai dzesētu slāpes, tā es vēlos atdot savu dzīvību Pestītājam, kas mani ir atpestījis ar savām asinīm.» Kvincijans pavēlēja viņu likt uz moku sola un sist, ar dzelzs āķi plosīt jaunietes miesu, dedzināt sānus ar sakarsētu dzelzi un beidzot nogriezt viņai krūtis. Agate iesaucās: «Bezdievīgais varmāka, vai tu nekaunies sievieti tajā vietā sakropļot, no kuras māte tevi baroja?» Ar to vien mokas nebeidzās, Agati iemeta cietumā.

Nākošajā dienā Kvincijans Agati atkal lika saukt tiesas priekšā un mēģināja viņu pierunāt atteikties no ticības, bet Agate neatteicās. Tad Kvincijans lika viņu vadāt pa kvēlojošām oglēm un sasistām podu šķembām, asiem stikliem un naglām. Beigās Agati atkal iegruva cietumā, kur, galīgi nomocīta

un asinīm noplūdusi, viņa pacēla rokas uz augšu un lūdzās: «Tēvi, Svētais Tēvs, lūdzu, lūk, nāku pie Tevis, ko milēju, ko meklēju, pēc kā vienmēr ilgojos.» Agate mira 251. gada 5. februārī 21 gada vecumā.

Sv. Agates kapa baznīca atrodas Katānijas pilsētā, kas atrodas Etnas vulkāna tuvumā. Tās iedzīvotāji vulkāna izvirdumu un zemestrīces gadījumos ir piesaukuši sv. Agates aizbildniecību un daudzreiz izjutuši viņas brīnišķīgo palīdzību. Arī pie mums sv. Agates piemiņas dienā svēti ūdeni un maizi pret ugunsgrēku un citām nelaimēm. Ugunsgrēka gadījumos piesauc sv. Agati, kā arī lej svētīto ūdeni un met maizi uguni. Ir dzirdēts, ka daudzreiz uguns tiek ierobežota vai pat nodzēsta. Pat autovadītāji ņem savās automašīnās līdzī un arī kareivji šuj drēbēs šīs relikvijas, lai tiktu pasargāti no visām briesmām un nelaimēm.

Lai mēs izpelnītos svēto aizbildniecību un to saņemtu, mums jāseko Agates svētās dzīves paraugam un jālūdzas aizsardzības gan ugunsgrēka briesmās, gan citās nelaimēs.

Dekāns Pēteris Vilcāns

Palīdzēja Agates maize un svētītais ūdens

Pastāstīšu par kādu senu patiesu notikumu no manas dzīves. Toreiz mēs dzīvojām Vārkavas ciema Šķilteros. Feimankas upes krastā bija dzirnavas «Klička». Reiz šajās dzirnavās izcēlās ugunsgrēks. Bet dzirnavas bija pavisam netālu no mūsu mājām. Stiprs vējš dūmu mutuļus, liesmas un dzirkstis pūta tieši mūsu māju virzienā. Mājas pagalmā viss bija ieskausts dūmos. Pat karstais gaiss, kas nāca no ugunsgrēka vietas, bija jūtams pagalmā. Tūlītēja iedarbībā dzirksteles krija gan pagalmā, gan uz mājas, kūts un šķūņa jumta.

Es, kā jau bērns, biju ļoti pārbrījusies un raudāju. Bet mana mam-

ma Marija bija uztraukusies visvairāk, jo baidījās no ugunsbriesmām, kas apdraudēja arī mūsu mājas. Atceros, ka viņa tajā brīdī sirsnīgi skaitīja lūgšanas. Tad mamma paņēma svētītā ūdens pudelīti un ar smilgu slotiņu aplācīja pagalmu un mājas. Vēl viņa ar svētītā ūdens slotiņu izdarīja krusta zīmi ugunsgrēka virzienā. Mamma paņēma Agates maizi un kopā ar atlikušo svētīto ūdeni, pagājusi uz degošo dzirnavu pusi, nolika zemē. Pēc tam atkal sirsnīgi skaitīja lūgšanas, skatoties uz nelaimes vietu. Arī man lika skaitīt lūgšanas, bet es no bailēm to nemaz nespēju, tikai raudāju un drebeju. Drīz vējš pierima, uguns lies-

mas un dzirksteles vairs nelidoja mūsu māju virzienā, lai gan dzirnavas turpināja degt pilnā sparā. Mūsu mājām briesmas vairs nedraudēja, mamma teica, ka palīdzējušas sirsnīgās lūgšanas, Agates maize un svētītais ūdens.

Toreiz biju maza un nesapratu, ko nozīmē Sv. Agates maize, kāds tai ir spēks. Māte katru dienu, strādājot mājā vai tūrumā, skaitīja Rožukroni. Viņa bieži apstaigāja un aplācīja mājas ar svētīto ūdeni arī turpmāk, arī man lika to padzerties. Mājās vienmēr goda vietā glabāja Agates maizi, mazu gabaliņu nēsāja kabatā savā apģērbā un arī man ielika skolas somā.

Anastāsija Vilcāne

Jaunākā garīgā literatūra «Lidijas lapās»

Skaisti lūgšanas vārdi ievada 2003. gada pirmo žurnāla «Katoļu Dzeive» numuru: «Manu mīlo Tētiņ, Tavās rokās atdošu savu dzīvi, šo jauno gadu, ko Tavā žēlastībā esmu saņēmis. No visas sirds vēlos pieņemt to, ko Tu esi man sagatavojis. Jaunais gads ir kā balta, neaizpildīta, tukša lapa, zinu, ka to pierakstīs Tava mīlestība, tālab jau tagad vēlos tās apakšā parakstīties, tā izsakot piekrišanu Tavam mīlestības pilnajam plānam. Lūdzu, stiprini mani šajā apņēmībā.»

Žurnālā uzzināsi, ko cilvēkam dod Kristības sakraments, bet rakstā «Sargā, ko esi saņēmis», atklāsi sev «Neokatehmenu kopienas» būtību un misiju. Rakstu «Uzmanību – maģija!» būtu uzmanīgi jāizlasa visiem, īpaši tiem, kuri meklē «patiesību» par savu nākotni vai savas slimības mēģina ārstēt pie burvjiem un pušlotājiem. Uzmanieties, saka raksta autors Gabriels Amorts (tulkojusi A. Ape-

le), jo gaišreģu darbošanās pamatā ir ļoti noorganizēts peļņu nesošs darījums, bet maģiju vada dēmoniski spēki. Tās mērķis ir attālināt cilvēku no Dieva, ievest viņu grēkā un garīgajā nāvē.

«Katoļu Dzeive» ved mūs arī uz Pīneņu draudzi un iepazīstina ar tās vēsturi un mūsdienu aktivitātēm. Turpinās apraksts par Dievmātes svētnīcu Liheņā (Polija), neklātienē varēsiet iepazīties ar Latvijā otro lielāko svētceļojumu vietu – Skaistkalnes Dievmātes svētnīcu un Jaunavu Jaunavas kapelu Lietuvā.

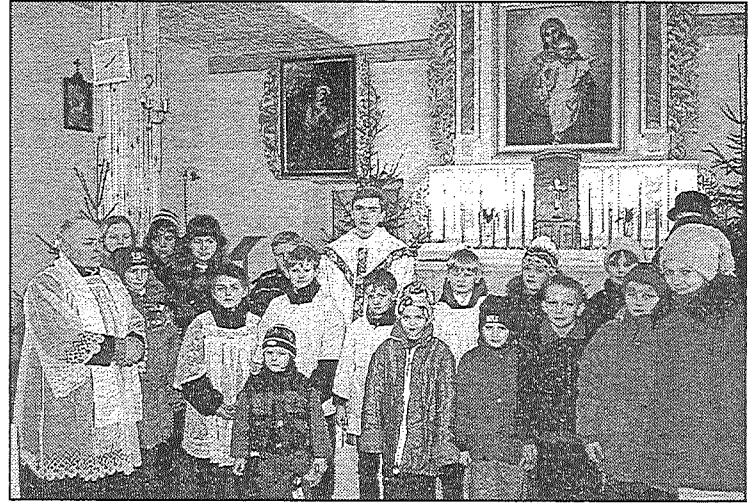
Lielais jubilārs šomēnes ir laikraksta «Katoļu Baznīcas Vēstnesis» redaktors monsinjors Antons Smelters, kurš savu 80 gadu dzīves jubileju svinēja 17. janvārī.

Izdevniecība «Effata» pagājušā gada nogalē laidusi klajā tēva Slavko Barbariča no Medžugorjes grāmatu «Dod man savu ievainoto sirdi». Grāmatas temats ir grēksūdze. «Kristīgā dzīve nav ievain-

domājama bez šīs izlīguma žēlastības ar Dievu un cilvēkiem. To nevar iegūt ne ar kādu vienošanos vai kompromisu, ko dara valstsvīri, bet drīzāk gan ar sirds pārveidi visā tās pilnībā, kas notiek, pateicoties piedošanas sakramentā piedzīvotajai grēku nožēlai,» ievadrakstā saka tēvs Jakovs Bufalo, OFM. «Mēs visi esam grēcinieki. Mēs visi esam grēka ievainoti. Ievainotajam ir vajadzīgs ārsts un zāles. Slimajam ir jātiek dziedinātam. Tas ir grēksūdzes noslēpums: tā dziedina, atveseļo, liek sadzīt mūsu ievainotās sirds brūcēm un dod jaunu spēku mūsu slimajai būtnei. Ārsts un dziedinātājs ir pats Kungs Dievs, priesteris – biktstēvs ir tikai Viņa starpnieks.» Grāmata sniedz drošus līdzekļus, kā izdarīt labu grēksūdzi, jo «Grēksūdze ir iespēja vērsties pie mīlestības un žēlsirdības: mums nav iemesla baidīties pat tad, kad veids, kādā mēs tai tuvojamies, ir nepilnīgs. Mūsu dvēseli ar prieku

Ziemassvētku laiks – līdz Sveču dienai

Arendoles draudzes bērni pie Jēzus Bērna šūpuļa

● Dekāns Aleksandrs Madelāns (attēlā pa kreisi) Ziemassvētkos kopā ar Arendoles draudzes bērniem.

Pagājušais gads Arendolei ir atnesis skumjas, jo tika slēgta vietējā pamatskola. Arendolē vairs nav dzirdamas viņu patīkamās balstiņas. Skumst āmuļi par neparasto klusumu.

Tomēr ir patīkami, ka bērni nav noskumuši, bet enerģiski un ar istu lauku rūdījumu. Tas bija redzams aizvadītajos Ziemassvētkos pie Jēzus Bērna šūpuļa. Jau otro gadu Arendoles draudzē veidojas sirsnīga tradīcija, kad pirms sv. Mises divi ministranti iedodz eglītes svečītes skaistos nodomos. Pirmo svečīti Jēzus Bērnā, Otro Dievmātei, jaunavai Marijai, tad svētajam Jāzepam, pāvestam, prezidentei, valdībai, diecēzes bīskapam Jānim Bulim, kardinālam un visiem garīdzniekiem, slimajiem cilvēkiem un visiem draudzes locekļiem. Tā vien liekas, ka nav aizmirst neviens, ka ir izteiktas rūpes par visiem labas gribas cilvēkiem.

Arendoles draudzes bērni tika apsveikti, suminājām arī draudzes vecāko locekli.

Dekāns Aleksandrs Madelāns

Prieks Kalkūnes bērnu namā

27. decembrī skaista un grezna eglīte rotājās Kalkūnes bērnu namā. Kristus dzimšanas svētkos dekāns Aleksandrs Madelāns te ieradās kā svētais Nikolajs ar dāvanām, bet citās reizēs viņš iedala sakramentu. Viņš ne tikai lūdz arī citus kļūt par krusttēviem, kopā ar bērnu nama direktori uzņemas šo skaisto, svēto pienākumu.

Ar bērniem dekāns aizmirst savus gadus, jo viņam ir rotaļās ap eglīti, bērni grib arī pasēdēt klēpi un nevar bez Kristus mīlestības, jo te viss ir veidots uz Bērniem nav tēva un mātes mīlestības, tāpēc viņi brīnījama ir direktores Silvijas Gorbunovas vadība un darbība.

Te nešķiro ne tos, kas ir invalīdu ratiņos, ne gulošos, ne tos, piedalās svētku izradē. Visi, kas vien spēja staigāt, aktīvi piedalījās svētku programmā.

Ar to es negribu veicināt stāvokli, ka māte atsakās no sava bērna, bet tomēr simtkārt apsveicu to jauno māti, kas dzemdējusi tomēr nodod mazuli šajā iestādē, nevis nonāvē savu nedzimušo bērnu.

Č. Tuziks

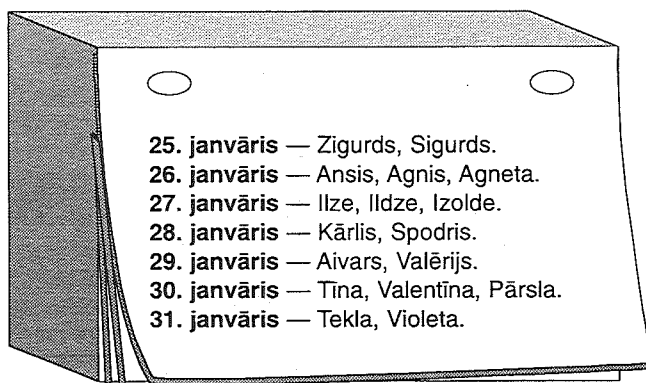

● Interesenti vēl var iegādāties Rēzeknes – Aglonas diecēzes izdoto «Māras zemes kalendāru», kurš ir izmantojams gan kā mēnešu sienas kalendārs, gan arī kā laba lasāmviela ar plašu informāciju un fotoattēlu klāstu. Uz pirmā vāka Preiļu baznīca.

gaida jaunākais «Aglyunas Zvaņena» numurs ar garīgajām pārdomām vēltītiem rakstiem un plašu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lidija Agloniete

LAI TAVA LABSIRDĪBA UZVAR OTRA ĻAUNUMU.

Turpina sacensties jaunie vieglatlēti

Sporta kluba «Cerība» jauno vieglatlētu sacensību «Lielā balva» otrā kārtā notika Riebiņu vidusskolā. Tajās piedalījās gandrīz 200 dalībnieki no Preiļu 1. pamatskolas, 2. vidusskolas, Riebiņu vidusskolas, Līvānu ģimnāzijas, Līvānu 2., Vārkavas vidusskolas, Galēnu un Jersikas pamatskolas.

C grupā sacentās 1990./91. gadā dzimušās meitenes un zēni.

30 metru skrējienā par uzvarētājiem kļuva Nauris Ivanāns (Preiļu 1. pamatskola, rezultāts 4,72 sekundes) un Inga Mūrniece (Preiļu 1. pamatskola, 4,73).

30 metru barjerskrējienā labākos rezultātus guva Viktors Rastopčins (Riebiņu vidusskola, 6,05) un Evita Lozda (Preiļu 1. pamatskola, 6,6).

1000 metru skrējienā uzvarēja gods pienācās Vairim Pastaram (Preiļu 1. pamatskola, 3 : 54,2) un Sintijai Vasilevska (Preiļu 1. pamatskola, 4 : 09,5).

1000 metru soļošanā visātrākie bija Jānis Mičulis (Galēnu pamatskola, 5 : 19,2) un Anita Kažemāka (Riebiņu vidusskola, 5 : 38,2).

Tālākšānā, kā arī augstlēkšanā nepārspēts palika Viktors Rastopčins no Riebiņu vidusskolas ar rezultātiem 4,63 metri tūlumā un 1,50 metri augstumā. No meitenēm tālākšānā uzvaru guva Ilze Bartuseviča (Vārkavas vidusskola, 4,02), bet augstlēkšanā — Inga Mūrniece (Preiļu 1. pamatskola, 1,40).

Pildbumbas mešanā uzvarēja Mihails Aršilovskis (Preiļu 2. vidusskola, 11,50) un Jana Stičinska (Preiļu 1. pamatskola, 10,70).

Jauktajā stafetē uzvarēja mājinieki, komanda no Riebiņu vidusskolas, otro vietu ieguva Preiļu 1. pamatskolas pirmā, bet trešo — Līvānu ģimnāzijas pirmā komanda.

D grupā, kurā spēkiem mērojās 1992./93. gadā dzimušie skolēni, 30 metru skrējienā par ātrākajiem kļuva Jānis

● Riebiņu vidusskolas skolēns Viktors Rastopčins uzvaru izcīnīja 30 metru barjerskrējienā, kā arī tālākšānā un augstlēkšanā.

Lozda (Preiļu 1. pamatskola, rezultāts 5,24) un Daira Rozentāle (Preiļu 1. pamatskola, 5,32).

30 metru barjerskrējienā uzvarēja Mārtiņš Šmuksts (Preiļu 1. pamatskola, 6,32) un Daira Rozentāle (Preiļu 1. pamatskola, 6,8).

1000 metru distancē par uzvarētājiem atzīts Jānis Lozda (Preiļu 1. pamatskola, 4 : 02,8) un Maira Pudule (Galēnu pamatskola, 4 : 31,1).

1000 metru soļošanā ātrākie bija Vārkavas vidusskolas skolēni Mikus Ancāns (6 : 25,3) un Gita Sparāne (6 : 16,2).

● Anita Kažemāka no Riebiņu vidusskolas vislabākos rezultātus guva 1000 metru soļošanā.

Tālākšānā uzvarēja Anatolijs Baranovs (Preiļu 2. vidusskola, 4,05) un Daira Rozentāle (Preiļu 1. pamatskola, 3,80). Daira labākos rezultātus guva arī augstlēkšanā (1,25) un pildbumbas mešanā (10,00). No zēniem augstlēkšanā lielāko augstumu pārvāra Jānis Lozda (Preiļu 1. pamatskola, 1,25), bet pildbumbas mešanā Artūrs Skoriņš (Preiļu 1. pamatskola, 11,60).

Jauktajā stafetē pirmajā vietā ierindojās Preiļu 1. pamatskolas pirmā, bet otrajā — šīs skolas otrā komanda. Trešo vietu izcīnīja Jersikas pamatskolas komanda.

Noskaidrotas labākās komandas minibasketbolā

● Preiļu 1. pamatskolas meiteņu komanda kopā ar treneri Jāni Ondzuli pēc uzvaras skolu minibasketbola turnīrā.

Preiļu 1. pamatskolā uz minibasketbola sacensībām ieradās četras zēnu un četras meiteņu komandas (1993./94. dzimšanas gads).

Pēc pamatīgas sviedru liešanas zēnu komandas sarindojās šādā secībā: Preiļu 1. pamatskola, Jaunsilvas pamatskola, Riebiņu vidusskola, Līvānu 2. ģimnāzija. Uzvarētāju

komandā spēlēja Renārs Trubācs, Matīss Babris, Toms Vucāns, Ronalds Vucāns, Jānis Agurjanovs, Vitālijs Pasars, Artūrs Linkevičs, Jānis Matvejevs, Martins Mironovs, Egils Zeiliņš, Konstantīns Stabulnieks.

Arī meiteņu komandu konkurencē uzvarēja Preiļu 1. pamatskolas komanda, kuras sastāvā spēlēja Līga Mūrniece, Iluta Urka, Kristīne Ivanova,

Sintija Logina, Karīna Kufina, Katrīna Reine, Marta Daukste, Zane Beča, Santa Selicka, Kristīne Semjonova, Tatjana Krotova.

Otro vietu ieguva Riebiņu vidusskolas, trešo — Jaun-

silavas pamatskolas spēlētājas, aiz sevis atstājot Līvānu 2. vidusskolas komandu.

L.Rancāne

● Sprāgs spēles moments. Uzbrūk Preiļu 1. pamatskolas zēni.

HOROSKOPS NEDĒĻAI (27.01. - 2.02.)

Auns. Neļaujiet sev nogurt no ikdienas darbiem, bet vairāk domājiet par savu veselību. Iespējams, ka saņemsiet vēstis no sen neredzētiem paziņām. Saņemsiet augstāku novērtējumu nekā gaidīsit. Romantiskas atmiņas palīdzēs atsvaidzināt jūtas. Tumšās ziemas vakari būs piemērots laiks fantāzijām.

Vērsis. Kalliet dzelzi, kamēr tā vēl karsta. Spēsiet izmantot radošos situāciju savā labā, ja vien pārliecināsit oponentu par savu nodomu patiesumu. Nedēļas otrajā pusē jutīsiet spēku pieplūdumu. Neuzticieties cilvēkiem, kuri jums glaimo. Jaunu attiecību uzsākšana var apgriezt jūsu pasauli ar kājām gaisā.

Dvīņi. Izdosies pārvērtēt līdzšinējās vērtības. Iekšējais spēks palīdzēs pārvarēt veselības problēmas, bet nedēļas nogale piemērota izklaidei. Neskopojieties ar patikamu pārsteigumu sagādāšanu koleģiem un draugiem. Uzmanieties no svešiem mājdzīvniekiem. Nauda pati kabatās nerīpos, bet nevarēsiet sūdzēties arī par tās trūkumu. Piemērots brīdis jaunu partneru meklēšanai.

Vēzis. Neatkāpieties no saviem uzskatiem, kas cels jūsu vērtību citu acīs. Darbā izmantojiet radošu pieeju, kas ļaus atklāt jaunus amata knifus. Pāpāšiniēt savas zināšanas lasot, apmeklējot kursus un citādi izzīloties. Nekritiet izmīsumā, ja mīļotais nespēj izprast jūsu tieksmi pēc garīgām lietām. Ieprieciniet viņu ar kādu kulinārijas brīnumu, kas būs pareizā atslēga uz drauga sirdi.

Lauva. Veiksies azartspēles, taču darbā var nākties saņemt priekšnieka pārmērumus. No ierastās vides izrautes palīdzēs ceļošanā. Esiet piesardzīgi slēpot. Ja izdosies aplāpēt egoismu, varat izpelnīties kādu negaidītu dāvanu. Neskopojieties ar naudu un iztēli, lai iepriecinātu savu mīļoto.

Jaunava. Papildu ienākumi var palīdzēt beidzot sākt krāt naudu kādai sen lolotai lietai. Neticiet draugu padomiem, pat ja tie ir teikti no sirds. Nāksies paciest nepatīamus apvainojumus. Idejām bagāta nedēļa, kuras gan būs grūti īstenot. Atturieties no pārmērīgas alkohola lietošanas.

Svari. Piemērots laiks, lai mainītu darbavietu vai pakāptos pa karjeras kāpnēm. Apsveriet iespēju izmantot draugu palīdzību, lai īstenotu kādu savu ieceru. Ja nomāc rutīna, palīdzēs jaunu hobiju atklāšana. Pirmās iespējas par sastapto cilvēku izrādīsies maldīgs, un jūsu sākotnējā nepatika var pārvērsties simpātijās.

Skorpions. Padosies biznesa sarunas, tomēr naudas lietās jāsaģlabā piesardzība. Apcēngos noskaņojumu kļiedēs dzīves problēmas, ar kurām gan jums izdosies tikt galā. Ja nepieciešams finansējums, droši varat izmantot kredītu. Mīlestības frontē savukārt ies kā pa viņiem, taču tā izrādīsies tikai vētra zupas šķīvi.

Strēlnieks. Jūsu panākumu ķīla šonedēļ būs jūsu personīgais šarms, kas spēs atvērt jebkuras durvis. Meklējiet harmoniju un mieru, nevis šaubīgus piedzīvojumus. Šoreiz risks neattaisnosies, un nezaudējat galvu kāda svešinieka dēļ. Tā vietā turieties pie pārbaudītām vērtībām, kas vienlīdz spēs iepriecināt.

Mežāzis. Pats pēdējais laiks uzsākt jaunus darbus, neaizmirstot arī par vecajiem. Darbu veiksi, it kā rotājoties. Neļaujieties tikt pārprastam. Driķst pārkāpt vispārpieņemtās normas, ja rodas sajūta, ka tas ir situācijas labākais risinājums. Un ielāgojiet, ka ne vienmēr labs nāk ar gaidīšanu.

Ūdensvīrs. Neļaujieties strešam un mācieties būt pacietīgs. Uzminiet apkārtējo patiesās domas par sevi, kas jūs iedrošinās arī pašam paskatīties uz sevi no malas. Veiksies eksāmenos, lai gan mācības nesagādās prieku. Pēc izdevīga pirkuma var sākties naudas trūkums, lai gan draugi būs gatavi jums palīdzēt. Mīlestības lietās esiet reālisti, nelolojiet vēltīgus sapņus.

Zivis. Emocionālais gūs pārsvaru pār racionālo, taču emocijas neļaus mēģināt slāpēt. Izmantojiet jebkuru izdevīgu brīdi, lai apliecinātu savu mīlestību tuviem cilvēkiem. Iedvesmos māksla, kādēļ ieteicams apmeklēt izstādes. Augstais domu lidojums palīdzēs pacelties pāri ikdienas pelēcībai, tomēr nevajadzētu pamest novārtā iesākto. Ir pienācis laiks savu patieso jūtu pārbaudei.

CITAS AVĪZES RAKSTA

Kolēģi no «Vakara Ziņām» par kādreizējo 7. Saeimas deputātu, tagadējo Preiļu novada domes priekšsēdētāju Jāzepu Šņepstu rakstījuši vairākkārt. Lūk, dažas no publikācijām:

«Tautas partijas deputāts Šņepsts draud sūdzēt tiesā ceļu policiju», 1999. gada 24. novembrī; «Tautas partijas deputāts Šņepsts regulāri pārkāpj ceļu satiksmes noteikumus», 2000. gada 19. aprīlī; «Deputāts Šņepsts piedalījies medībās, kurās nelikumīgi nošauts staltbriedis», 2000. gada 1. novembrī; «Deputāts Šņepsts sistemātiski pārkāpj ceļu satiksmes noteikumus», 2001. gada 7. martā; «Atbalsta Jāzepa Šņepsta izdošanu administratīvai sodīšanai», 2001. gada 14. martā; «Šņepsts pretojas pelnīta soda

saņemšanai», 2001. gada 24. martā.

Tuvāk iepazīties ar šīm publikācijām iespējams Preiļu rajona galvenajā bibliotēkā.

□□□

Kā «Novadnieku» informēja pašvaldību lietu ministra Ivāra Gatera preses sekretāre Dace Zvirbule, no laikraksta «Vakara Ziņām» patiešām saņemta informācija par Preiļu novada domes priekšsēdētāja Jāzepa Šņepsta iespējamo interešu konfliktu, liekot bezdarbniekiem iepirkties pašam piederošos veikalos. Pēc šī fakta publikācijas ministrija nekavējoties uzsākot pārbaudi, teica D. Zvirbule.

Dzimtbūšana Preiļu novada stilā

● **KĀPEC «PREILIS» LABĀKS?** Preiļu novada dome veikalu izvēlē nesaskata interešu konfliktu. Domes priekšsēdētājs Jāzeps Šņepsts (pa kreisi) ir arī viens no lielākajiem akcionāriem «Preiļu sierā», kam savukārt pieder veikali «Preilis». Foto no A.F.I. arhīva

● **NEGODĪGI.** «Tas, kā izrikojās Preiļu novada dome, ir negodīgi attiecībā pret bezdarbniekiem,» sacīja Vladimiris Trafimovs. Foto: A.Rāzna/VZ

Preiļu novada domes priekšsēdētājs, turīgais Jāzeps Šņepsts, lai gan pats dzīvo cepurī kuldams, bezdarbniekus padarījis gandrīz par dzimtcilvēkiem, jo piespiedis viņus iepirkties sev piederošā veikalā. «Vakara Ziņas» šo faktu darīja zināmu īpašu uzdevumu ministram reģionālās attīstības un pašvaldību lietās Ivaram Gateram, kas nekavējoties uzdeva pārbaudīt Šņepsta rīcību.

Bezdarbnieks Vladimiris Trafimovs no Preiļu novada domes par nostrādātājam 25 darba dienām saņēmis 40 latus, kas bezdarbniekam liktos tīri pieklājīga summa, ja vien to izmaksātu uz rokas. Taču bezdarbniekiem maksāts «graudā» gandrīz kā dzimtcilvēkiem, proti, izsniegta kartes, kuras atprečot var tikai un vienīgi akciju sabiedrības «Preiļu siers» veikalos. Viens no tās lielākajiem akcionāriem ir Preiļu novada domes pagastvecis Jāzeps Šņepsts, viņš arī bijušais Tautas partijas Saeimas deputāts. Viņam «Preiļu sierā» pieder kapitāls gandrīz miliona dolāru apjomā.

59 gadus vecais Trafimovs uzskata, ka pašvaldība pret viņu un pārējiem bezdarbniekiem izturējusies ar izsmieklu. «Neviens jau nežēlojas, ka maksā par maz vai vispār nemaksā. Drūmi, ka par padarīto darbu varējām saņemt

vienīgi pārtiku, turklāt tikai divos veikalos.» Pareizāk gan būtu teikt, ka pašvaldība par bezdarbniekiem nīrgājās.

Ar ko «Preilis» labāks par pārējiem?

Vladimiram Trifanovam, tāpat kā visiem pārējiem bezdarbniekiem, kuri veica dažādus darbus kā palīgstrādnieki, dome par padarīto iedeva kartes, ar kurām var norēķināties divos veikalos «Preilis». Viens no tiem atrodas centrā, otrs pilsētas nomalē. Bezdarbniekiem it kā nav bijušas pretenzijas pret bodēm, taču radies jautājums: vai tiešām šie veikali ir labāki par pārējiem? Un, ja ir, tad ar ko. «Neviens jau nav noslēpums, ka veikali «Preilis» ir akciju sabiedrības «Preiļu siers» veikali, savukārt Preiļu novada domes priekšsēdētājs Jāzeps Šņepsts ir viens no lielākajiem «Preiļu siers» akcionāriem,» sacīja kāds preilietis, kurš saprotamu iemeslu dēļ vēlējās palikt anonīms. Agentūras LETA informācija liecina, ka Šņepsta īpašumā ir 539 839 daļas akciju sabiedrībā «Preiļu siers» 539 839 latu vērtībā.

Pēc katra pirkuma uzspiež zīmogu

Trafimovs, strādājot par palīgstrādnieku, kaisījis ielas, lasījis zarus un veicis līdzīgus darbus.

«Darbs nebija grūts, tāpēc piekritu, lai gan atlīdzinājums ir minimāls. Kad biju atstrādājis noteikto laiku, man iedeva papīra lapu, kuru vajadzēja ņemt līdzi, ejot uz veikalu. Pārdevēja pēc katras iepirkšanās reizes, ja to var tā nosaukt, uzlika zīmogu un pierakstīja pirkuma summu. Un tā katru reizi, kamēr naudas uz kartes vairs nebija. Parasti pirkto margarīnu, makaronus un maizi,» bija atklāts Trafimovs.

Vaicāts, ar ko veikals atšķiras no pārējiem, Trafimovs nemācēja pateikti. «Visi tāpat kā citur. Ne cenas zemākas, ne izvēle lielāka. Man paveicās, jo dzīvoju netālu no veikala «Preilis», taču pārējos darbiniekus es neapskaužu.»

Jāpiebilst, ka zīmoga uzlikšana un papīra lapa nozīmē arī to, ka tiek apkāpta valsts, jo darījums netiek aplūkts ar apgrozījuma nodokli.

Dome nesaskata interešu konfliktu

Pēc neveiksmīgiem mēģinājumiem sazināties ar pašu Šņepstu «Vakara Ziņas» runāja ar Preiļu novada domes priekšsēdētāja vietnieku Vladimiru Ivanovu, kas uzsvēra, ka veikals «Preilis» netika izvēlēts tāpat vien. Pirms tam veikta cenu aptauja, pēc kuras dome nolēma izvēlēties tieši «Preili». Pēc Ivanova uzskatiem, šajā lēmumā interešu konflikts nav saska-

tāms. «Veikala izvēle nebija dažu deputātu aptauja, to izvērtēja komisija,» sacīja Šņepsta vietnieks. Viņš paskaidroja, ka maznodrošinātajiem ir iespēja saņemt partikas talonus, kas pēc tam jāatstrādā. Jāpiebilst, ka, pēc domes deputāta Jāņa Anspoka agrāk teiktā, lielākā daļa Preiļu deputātu akli pakļaujas Šņepstam un dome atgādinot Staļina politbiroju.

Savukārt Valsts darba inspekcijā «Vakara Ziņas» noskaidroja, ka Civillikums neaizliedz maksāt par darbu arī «graudā», taču nepieciešams īpašs līgums ar darba ņēmēju. «Vakara Ziņām» nav izdevies noskaidrot, vai šādi līgumi tikuši slēgti, jo domes sociālās aprūpes nodaļas darbinieki par notikušo klusē kā partizāni un atbildi sola tikai uz motivētu vēstuli.

Netīra pagātne

Par Jāzepu Šņepstu «Vakara Ziņas» netiek rakstīts pirmoreiz. Pirms kāda laika informējām, ka aizmuguri Šņepstam nodrošina Andris Šķēle. Tā apgalvoja Preiļu novada domes deputāts Jānis Anspoks un bijušais Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns. Agrāk Preiļu pašvaldība lūgusi valsts uzņēmumam «Materiālās rezerves» aizdot mazutu, lai to izmantotu pilsētas ēku apkurei. Taču Preiļu novada dome no valsts saņemtājam 1000 ton-

nām mazutu aizdeva «Preiļu sieram», kura lielākais akcionārs ir Šņepsts un viņa sieva ir rūpnīcas valdes priekšsēdētāja. Gan Anspoks, gan Meluškāns uzskatīja, ka Šņepsts nav rīkojies likumīgi, taču Šņepsts nesaskatīja interešu konfliktu. Vienīgais, ko viņš esot pārkāpis, ir ceļu satiksmes noteikumi, norādīja Šņepsts. Tiesa, kas tiesa — 2000. gadā pusgada laikā ceļu policija divas reizes fiksēja, ka Šņepsts, vadot automašīnu, pārkāpis ceļu satiksmes noteikumus. Savukārt 2000. gada oktobrī Līvānu mežniecībā mednieku kolektīva «Cauna» mednieks Georgijs Ivanovs nelikumīgi nošāva staltbriedi. Šajās medībās piedalījās arī «Caunas» biedrs Tautas partijas Saeimas deputāts Jāzeps Šņepsts. Toreiz deputāts mūsu laikrakstam apgalvoja, ka šajās medībās nav izdarījis nevienu šāvienu un ar nošauto staltbriedi viņam neesot nekāda sakara.

Turklāt Šņepsts nesmādē nevienu paņēmienu, lai tiktu pie varas, jo pašvaldību vēlēšanās Preiļos apmēram divas trešdaļas aptaujāto iedzīvotāju atzina, ka notikusi balsu uzpirkšana. Vēlēšanu biļeteni pirkti par summu no diviem līdz pat 15 latiem. Saeimas deputāta Jāzepa Šņepsta sieva Elita Šņepste braukājusi pa mikrorajoniem un piedāvājusi naudu, ja balsos par Tautas partiju.

Pārpublicēts no «Vakara Ziņām»

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

GrinS[®]

GRĀMATVEDĪBAS SISTĒMA

Finances, Nolikta, Alga
Personāls, Pamatlīdzekļi**Gudrs grāmatvedis organizē uzskaiti,
bet programmu komplekss GrinS veic visu pārējo**Vienkārša lietošana Apmācība darbā vietā
Daudzfunkcionāla Labākie uzturēšanas nosacījumi
Elastīga iestatīšana Pieejamas cenas**Programmas demonstrācija pie klienta - bez maksas** **LATINSOFT**
www.latinsoft.lvDaugavpils: tel.5407217
Rēzekne: tel.9249255
Rīga: tel.7078618Apgāda Zvaigzne ABC
GRĀMATBUSSgaidīs jūs 25. janvārī
no plkst. 10.00 līdz plkst. 14.00
Preiļos stāvlaukumā pie tirgus.
**Aicinām iegādāties grāmatas
par izdevniecības cenām.****SIA «KRISTA»** Jēkabpīlī, Ā.Elksnes ielā 5

- ✓ pērk cirsmas, ipašumus.
- ✓ Slēdz ilgtermiņa līgumus
mežu apsaimniekošanai.

Tāl. 9404266.

**SIA «Ranko» iepērk
mājopus dzīvsvārā.**

Samaksa tūlītēja.

Tāl. 42807, 44179, 9161121.

**SIA «Kārlis Viens» iepērk
jaunopus, liellopus, aitas kautsvārā.**Samaksa tūlītēja (pie svēršanas).
Formē subsidiijas.

Tāl. 6468887, 53-48524, 53-48531.

**Iepērk zirgus, kazas, aitas, cūkas,
liellopus dzīvsvārā un kautsvārā.**

Formē subsidiijas. Apmaksa uz vietas.

Tāl. 5323887, 5355798, 5355639,
6461550, 9183601.**Pārdod**māju, zemi, mežu Upmalas pag. Tāl.
5236323 vakaros, 9431210;
kāpostus. Tāl. 50443;
portatīvo rakstāmmašīnu «Erika». Tāl.
9410288;
VW Jetta, 1985., 1.8 l. Tāl. 9664616;
VW Passat, 1.9, 1992. Tāl. 6774848;
GAZ-2410, 1989., Tāl.9535410.**Pērk**DT-75 jaunas vai mazlietotas ķēdes, T-25
aizmugurējās riepas. Tāl. 5334533;
piekabi «Zubrjonok» avārijas stāvoklī.
Tāl.9634142.**Meklē darbu**bilancspējīga grāmatvede. Tāl. 5323615;
sievieta pārdevējas vai citu darbu. Tāl.
5322076.**Dažādi**Vakara vadīšana, laba dzīvā mūzika visos
svētkos. Tāl. 9124942.**SIA «Dubiki» pērk cūkas, liellopus,
jaunopus, aitas dzīvsvārā.**

Samaksa tūlītēja. +12%, +18%

Tāl. 9121830, 6499013, 54-74809.

**Pērk
bēza papīrmalku.**

Samaksa tūlītēja. Tāl. 9492897.

Pērk zemi (no 50 ha).

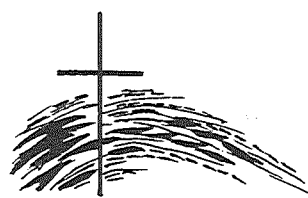
Tāl. 9104109.

ZEMAS ZIEMAS CENAS līdz 1. februārim!**SIA «Vilcāns V»** Livānos, Alejas ielā 19

(Ubaglīci pie pilsētas stadiona)

**izgatavo melnā granīta pieminekļus,
apmales un melnās betona apmales.**Pasūtīt pieminekli no Ls 70 —
betona melnā apmale par brīvu!
Livānu novada iedzīvotājiem LĪZINGS!
Tāl. 6469426, 53 41555 pēc 20.**Firma pērk mežus,
var būt kopā ar lauksaimniecības
zemi un mājām, arī cirsmas.**

Tāl./fakss 7917968, 6520574.

SIA «NIMELS» (licence nr. 4-1015)
**Iepērk melnos un visu veidu krāsainos
metāllūžņus par visaugstāko cenu.**
Adrese: Preiļi, Pils ielā 14 («Lauktechnika»).
Tāl. 9171033.**Bioenerģētiskis masieris
LEONIDS KOZLOVS**piedāvā ārstnieciskos seansus enerģētisko
funkciju atjaunošanai, locītavu, nervu
sistēmas saslimšanas, dzimumproblēmu
gadījumos. Manuālā terapija.
Kaitīgu ieradumu ārstēšana.
Adrese: Preiļi, Lāčplēša 1. **Pieteikties
pa tālr. 5323812, 6780358.**Tikai atmiņas klusas
Kā mīļi un zināmi soļi
Palicējiem
Visu mūžu būs blakus.
**Dalām negaidīto sāpju smeldzi un
izsakām patiesu līdzjūtību
Valentinai Karpušenko,
no BRĀĻA uz mūžu atvadoties.**
Preiļu rajona Izglītības pārvaldes
kollektīvsNo mūža kamola pa dzīvai attinusi,
Iet tālus ceļus māmuliņas sirds.
Skumju brīdī esam kopā ar
Līgu un Jāni Jaudzemiem un viņu
ģimeni, MĀMUĻU
smilšu kalniņā pavadot.
Rimicānu pamatskolas
kollektīvsCilvēka mūžs ir kā kogle,
Stīgas pārtrūkst un viss paliek
klus...
**Esam kopā ar Antona LOGINA
tuviniekiem, viņu mūžībā aizvadot.**
Preiļu rajona policijas pārvalde**Visdziļākā līdzjūtība
skolotājai Arijai Baltmanei,
TĒTI mūžībā pavadot.**
10.b klases kolektīvsIr grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē
Tev neiznāks ar māti parunāt.
Un viņas smaidu, vienkāršu un
siltu,
Tev vajadzēs tik sirdī saglabāt.
**Izsakām līdzjūtību Aigai Vingrei,
MĀMIŅU smiltājā aizvadot.**
Mājas kaimiņiTur tālajā plāvā, kur atmiņas zied,
Tur mani jūs vienmēr satiksiet.
**Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Maijai Kručiņinai,
BRĀĻI mūžībā pavadot.**
Preiļu rajona Izglītības pārvalde,
skolu direktori**Kā nenopirkt sliktu pārtiku**

Kaut arī veikalū ipašnieki mēdz sūroties, ka konkurentu daudz, ka pircēji vienam otram no tiem apiet ar likumu, tomēr bieži vien ipašnieks neko nav darijis, lai tiktu ievērotas kaut elementārākās sanitāri higiēniskās normas un viņa veikalā nopērkamie produkti būtu pievilcīgi. Rezultātā nekvalitatīvu un arī veselībai bīstamu pārtiku var pārnest mājās pat no lielveikala.

Epidemiologi aizvien biežāk norāda pie secinājuma, ka daudzu slimību uzliesmojumi, sevišķi zarnu infekcijas, rodas tāpēc, ka pārtikas veikalū un sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu darbinieki pārkāpj produktu uzglabāšanas un sagatavošanas prasības.

Arī pircējiem jāatceras, kādi ir galvenie kritēriji, kas jāievēro produktu uzglabāšanā veikalos.

Konditorejas izstrādājumi ar krēmu, kā arī piena un gaļas produkti jāglabā aukstajās vitrīnās, plus sešu astoņu grādu temperatūrā.

Rūpnieciski nepārstrādātām zivīm veikalā jāatrodas ledus kastēs (-2 līdz -4 grādu temperatūrā). Vitrīnās jābūt labi saskatāmiem termometriem.

Zivju produkti nedrīkst atrasties

viņā vitrīnā ar citām pārtikas precēm (piemēram, pienu). Piena un gastronomijas izstrādājumu stendā nedrīkst būt nefasētas olas, un vienā vitrīnā nevar glabāt gatavos un nepārstrādātos (jēlos) pārtikas produktus. Arī augļiem un dārzeņiem jāierāda atsevišķi stendi.

Konditorejas, gastronomijas izstrādājumi un zivis jāsvēra uz atsevišķiem svariem, tāpat gaļu, sieru un maizi nedrīkstētu griezt ar vienu un to pašu nazi.

Lai nodrošinātu pārtikas preču kvalitāti, produktu vitrīnās precēs nedrīkst aizņemt vairāk nekā 1/3 no vitrīnas.

Uz pārtikas produktu iesaiņojuma obligāti jābūt norādītam realizācijas termiņam. Kad tas beidzies, preces vairs nevar nocenot un pārdot, jo pastāv iespēja, ka pēc noteiktā datuma attiecīgo pārtikas produktu lietošana var izraisīt saindēšanos. Pārtiku var nocenot tikai divas trīs dienas pirms realizācijas termiņa beigām. Tā kā saldumos mikrobi izplatās visātrāk, īpaši bīstami pirkt derīguma termiņu zaudējušas tortes. Tāpat veselībai labākie nav produkti, kurus pārdod tirgos no ražotājiem. Parasti šādām precēm jau sen beidzies derīguma termiņš.

Uz preces iesaiņojuma norādītais realizācijas datums nedrīkst

būt grūti salasāms, tāpat uz tā nedrīkst būt uzlīmēta cena. Pārdevēji šādi novērš pircēju uzmanību no patiesā produkta realizācijas laika.

Smalkmaizītēm un sviestmaizēm, kuras novietotas virs letes, nevis slēgtā stikla vitrīnā, jābūt pārklātām ar speciālu plēvi, lai tām nepieklūtu mikrobi.

Katram pārtikas veikalam jābūt vismaz divām ieejām. Vienai – pa kuru ienes jaunās preces, otrai – pa kuru ienāk un iziet pircēji.

Lai piena, gaļas un konditorejas izstrādājumi atbilstu noteiktiem kvalitātes kritērijiem, tie jāpārveido speciālās aukstumiekārtās. Attiecīgā transportlīdzekļa vadītājiem jābūt transportlīdzekļa higiēniskajaiasei, kurā uzrādīts, ka ar konkrēto auto drīkst pārvadāt gaļu, pienu un tamlīdzīgi.

Pēdējā laikā aizvien populārāka kļuvusi gaļas apstrāde ar speciālu šķidrumu. Tādējādi gaļa žāvējot nezaudē svaru un izskatās sulīga un apetītlīga, taču patiesā gaļas garša šādos produktos parasti jūtama stipri nosacīti. Veikalos nav aizliegts tirgot burkānus un kartupeļus ar zaļiem plankumiem, taču šajās vietās dārzeņos koncentrējusies inde solomīns.

Pēc preses materiāliem sagatavoja L.Rancāne

ANEKDOTES

Virietis aiziet pie ārsta un saka:
— Dakter palīdziet, mana sieva nekādi nevar aizmigt līdz sešiem no rīta.

— Ko viņa dara visu to laiku?
— Mani gaida!

50 procenti politiķu nav spējīgi ne uz ko, bet pārējie ir spējīgi uz visu.

Piecgadīga meitiņa jautā tētim:
— Un kas tev teica, kā braukt, kamēr tu vēl nebiji precējies?

— Kur man piekārt šo gleznu?
— jautā vīrs.

— Pie sienas, — atbild sieva.
— Āmurs un naglas ir kastē.
Marle un jods — uz galda.

Pazīmes, pēc kurām mēs nešaubīgi varam noteikt, ka ekrānā redzamais ir «ziepju opera»:

✓ Nozīmīgākās un sirdi plosošākās izskaidrošanās varoņu starpā notiek tikai un vienīgi mājas hallē uz kāpņu fona.

✓ Agri vai vēl sīžētā tiks iesaistīts katoļu mācītājs vai (retāk) mūķene, kas ir draugos ar kādu no varoņiem.

✓ Viens no varoņiem neizbēgami nokritīs no trepēm (no tām pašām, kas minētas 1. punktā).

✓ Jebkura trauma izraisa mīnās zudumu, ja vien traucētais ir labais varonis.

✓ Galvenās varones bērns ir pazudis zidaņa vecumā, taču atpazīstams pēc medaljona.

✓ Cilvēks var nogulēt komā vairākus gadus un pēc tam atgūt pilnu veselību vienas dienas laikā.

✓ Galveno varoni neprātīgi mīl vismaz trīs vīrieši, turklāt vīrietis, kuru mīl viņa pati, pilnīgi noteikti ir nepieejams.

No komandējuma meita raksta vēstuli mātei:

«Brīvajā laikā esmu aizrāvusies ar ping-pongu.»

Māte atbild:
«Tas nekas, ka viņš ir ķīniešs, ka tikai labs cilvēks...»

Ceļu policists izraksta kvīti par soda naudas saņemšanu. Vadītājs sniedz 50 latu banknoti, bet policistam nav ko izdot.

— Ko nu lai dara?

— Jūs varētu vēlreiz pārbrukt krustojumu pie sarkanās gaismas!

—Tēti, aizdod šovakar auto mašīnu man ar draudzeni!

— Nem, bet tajā nav benzīna.

— Mums arī nevajag.